

ABHAZCA-ABAZACA
ÖĞRETİM ve KONUŞMA
KILAVUZU

Апсуа-Абаза
Арцага Аицэажэага

Апсуа-Абаза
Арыпхьага Айчважвага

Aldona Ajiba - Bekir Habat

Альдона Ажьйба - БекиҖ апат
Альдона Ажьйба - Бекир Хлаплат

KAFKAS DERNEKLERİ
FEDERASYONU

ABHAZCA-ABAZACA ÖĞRETİM DÖKÜMANLARI

АҔСУА-АБАЗА БЫЗШӨА АРЦАРАЗЫ АМАТЕРИАЛҚӨА

[АҔСУА-АБАЗА БЫЗШВА АРЫПХЪАГА МАТЕРИАЛҚВА]

Aldona Ajiba – Bekir Habat

Альдона Ажьиба - Беқир Ҳапат

[Альдона Ажьиба -Бекир Хлаплат]

Ankara 2006

Baskı:
Yorum Basın Yayın Sanayii Ltd. Şti.
İvedik Matbaacılar Sitesi 35. Cad. No: 36-38 Yenimahalle-ANKARA
Tel: 0.312 395 21 12 Faks: 0.312 394 11 09
Basıldığı Tarih: 20.12.2006

ÖNSÖZ

Diasporada günümüze kadar yapılan alfabe ve dil çalışmaları, daha çok bireysel gayretlere dayalı ve ağırlıklı olarak alfabe eğitimi merkezliydi. Bunun böyle olması, kısmen yasal düzenlemeler, kısmen de imkânsızlıklardan kaynaklanmaktaydı. Toplumsal talepler ve Avrupa Birliği'ne geçiş sürecinin getirdiği demokratikleşmenin sonucunda gerçekleştirilen yasal düzenlemeler, toplumsal taleplerin tamamını karşılar nitelikte olmasa da, "Türkçe dışındaki yerel dillerin kullanımı ve eğitimi" doğrultusunda önemli kolaylıklar getirmiş durumdadır. Umudumuz, bu gelişmenin devam etmesi ve bu doğrultudaki tüm kısıtlamaların kaldırılmasıdır.

Günümüze kadar alfabe ve dil çalışmalarının hedefi, anavatandan taşınan dilin günlük ihtiyaçları karşılama seviyesinde korunabilmesi iken, artık yazılı ve görsel medyada kullanılabilecek literatür dilinin yaygınlaştırılması, bir gereksinim olarak ortaya çıkmıştır.

Anadil, kültürün taşıyıcısıdır. Zengin bir kültür, ancak zengin bir dille taşınabilir.

Gazetede, radyoda, televizyonda dilimizin tüm zenginliği ile kullanılabilmesi, bu zenginliğe sahip insanlarımızın artmasına bağlıdır. Federasyonumuzun dil projesi de, bu gereksinimlerden hareketle ortaya çıkmıştır. Amaç. literatür dilini bilen ve bunun eğitimini yaptırabilecek bireylerin yetiştirilmesidir.

Olanakların optimum kullanımı zorunluluğu, Türkiye'de bulunan Kuzey Kafkasyalı nüfusun yaklaşık % 90'ını oluşturan, Adıge ve Abhazların dillerinin eğitimini ön plana çıkarmıştır.

Anadilin, doğduğu topraklardan uzakta, kendi ortamında olduğu gibi korunamayacağının da bilincinde olarak, bu çalışmaların diasporada Adıge-Abhaz dillerinin eğitime ve korunmasına katkıda bulunacağını umuyoruz.

Şamil JANE

Kafkas Dernekleri Federasyonu
Anadil Komisyonu Başkanı

Ишәыдаагало арцагатә цхыраагза
азынархоуп Аңсуа бызшәа арцара
I аетап. Ари аетап иазыпцәоу
оымз рызкуп абызшәа
зымдыруа аоышьеи аңхьашьеи
дырцареи, ацәажәаразы
раңхьатәи адыррақәа
реизырҳареи. Арцагатә материал
иагәылоуп 34 урок - Аңсуа бызшәа
I аетап программала арцаразы
иазгәаҭоу 92 саат ирҭагзаны.

[ЙадыгIгалуа ари арыпхьара
ацхьрагIага Апсуа бызшва
гIардырра йазцауа йапхьахауа
аетапI акIвапI. Ари аетапI
йалгандзкIьара гIвмызкIла
абызшва зымдыруаква агIвыща-
апхьащи ачважвари йазхьвуш
йапхьахауа адырраква азырхIара
йахIгвыгьитI. Арыпхьага
материалта Апсуа бызшва
йапхьахауа аетапI йаланакIуа 34
дерс агвапI. Ауат 92 сахIаткI
нанарахвитI.]

Абаза (Ашвыуа-Аххэарыуа) – Ацсыуа Анбанкэа
 [Абаза (Ашвыуа-Ащхъарыуа) – Апсыуа Хларыфкwa]
АБАЗА (Aşuwa-Aşkariwa) ve **ABHAZ** (Apsıwa) **ALFABELERİ**

АБАЗА	АПСУА
А а	А а
Б б	Б б
В в	В в
Г г	Г г
ГІ гІ	Аа аа
Гь гь	Гь гь
Гв гв	Гə гə
Гъ гъ	Г г
Гъь гъь	Гь гь
ГІв гІв	Q q
Гъв гъв	Гə гə
Д д	Д д
	Дə дə
Дж дж	Ц ц
Джь джь	Ць ць
Джв джв	Зə зə
Дз дз	З з
Е е	Е е
Ж ж	Ж ж
Жь жь	Жь жь
Жв жв	Жə жə
З з	З з
И и	И и
Й й	
К к	Қ қ
КІ кІ	К к
Кв кв	Қə қə
Кь кь	Қь қь
Къ къ	К к
КІь КІь	Кь кь
КІв кІв	Кə кə
Къь къь	Кь кь
Къв къв	Кə кə
Л л	Л л
Ль ль	
М м	М м

Н н	Н н
О о	О о
П п	П п
ПІ пІ	П п
Р р	Р р
С с	С с
Т т	Т т
	Тə тə
ТІ тІ	Т т
	Тə тə
Тш тш	Е е
У у	У у
Ф ф	Ф ф
Х х	Х х
ХІ хІ	Х х
Хь хь	Хь хь
Хв хв	Хə хə
Хъ хъ	
ХІв хІв	Хə хə
Хъв хъв	
Ц ц	Ц ц
ЦІ цІ	Ц ц
Ч ч	Ч ч
ЧІ чІ	Ч ч
Чв чв	Цə цə
ЧІв чІв	Цə цə
Ш ш	Ш ш
ШІ шІ	Е е
Шв шв	Шə шə
Щ щ	Шь шь
Ъ ъ	
Ы ы	Ы ы
Тл тл	
Э э	
Ю ю	
Я я	
	Ə ə

АУРОК 1 [АДЕРС 1]

Öncelikle şu harfleri öğrendik:

А а [А а]	Л л [Л л]	Ф ф [Ф ф]
Б б [Б б]	М м [М м]	Х х [Х х]
В в [В в]	Н н [Н н]	Ц ц [Ц ц]
Г г [Г г]	О о [О о]	Ч ч [Ч ч]
Д д [Д д]	П п [П п]	Ж ж [Ж ж]
Е е [Е е]	Р р [Р р]	Ш ш [Ш ш]
И и [И и / Й й]	С с [С с]	З з [З з]
К к [К к]	Т т [Т т]	У у [У у]

Sesli Harfler

А а [А а], О о [О о], Е е [Е е], И и [И и / Й й], У у [У у], Ы ы [Ы ы].

Hece Çalışması

ы [ы]	ты [ты]	хы [хы]	сы [сы]	кы [кы]
и [и / й]	ти [ти]	хи [хи]	си [си]	ки [ки]

ахы [хъа] амхы [мхы] алым [асъан] амаахыр [мыгърыйква]
аты [ты] акы [закы] ампыл [топ] ауалыр [бкъвыл]

Сара ампыл <u>сы</u> моуп.	[Сара топ <u>сы</u> мап.]
Уара ампыл <u>у</u> моуп.	[Уара топ <u>у</u> мап.]
Бара ампыл <u>бы</u> моул.	[Бара топ <u>бы</u> мап.]
Иара ампыл <u>и</u> моуп.	[Иара топ <u>и</u> мап.]
Лара ампыл <u>лы</u> моуп.	[Лара топ <u>лы</u> мап.]

* * *

- Уара ампыл <u>у</u> моума?	[- Уара топ <u>у</u> мума?]
- Бара ампыл <u>б</u> ымоума?	[- Бара топ <u>б</u> ымума?]
- Ааи, сара ампыл <u>с</u> ымоуп.	[- Щта, сара топ <u>с</u> ымап!.]

* * *

- Иара ампыл <u>и</u> моума?	[- Йара топ <u>й</u> ымума?]
- Лара ампыл <u>л</u> ымоума?	[- Лара топ <u>л</u> ымума?]
- Ааи, иара ампыл <u>и</u> моуп.	[- Щта, йара топ <u>й</u> ымап!.]
- Ааи, лара ампыл <u>л</u> ымоуп.	[- Щта, лара топ <u>л</u> ымап!.]

Аа амаахыр. Амаахыр хаауп. Даур амаахыр ифоит. Кама амаахыр лфоит. Сара амаахыр сфоит. Ахра, угыл! Амаахыр ыф!

[Аа амыгърыйква. Амыгърыйква хъаглап! Даур мыгърыйква йфит! Кама мыгърыйква лфит! Сара мыгърыйква сфит! Ахра, угыл! Мыгърыйква йыф!]

ALIŞTIRMALAR

1. Türkçeye çeviriniz

Сара амаахыр сымоуп. Уара амаахыр уфоит. Бара амаахыр бфоит. Уара амаахыр уфома? Бара амаахыр бфома?

[Сара мыгърыйква сымап! Уара мыгърыйква уфит! Бара мыгърыйква бфит! Уара мыгърыйква уфума? Бара мыгърыйква бфума?]

2. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Уара	уфома?	[Уара уфума?]
Бара	бымоума?	[Бара бымума?]
Иара	ифоит.	[Йара йфит!.]
Лара	лфоит.	[Лара лфит!.]

3. Boşluklara uygun birer harf yazınız

Уара амаахыр _фоит.	[Уара мыгърыйква _фит!.]
Сара ампыл _ымоуп.	[Сара топ _ымап!.]
Бара ампыл _ымоума?	[Бара топ _ымума?]
Иара амаахыр _фома?	[Йара мыгърыйква _фума?]

4. Anlamli sözcük oluşturunuz

а	а	а	м	з	
м	к	т	. ъ	а	тl
а . ы	а т .	а х .	ы	кl	х . л п а
ы				тl .	ь

ампыл	[топ]	- top
алым	[аслъан]	- aslan
аты	[тlы]	- baykuş
ахы	[хъа]	- kafa, baş
амхы	[мхы]	- mısır tarlası (Apsua) / ekin (Abaza)
акы	[закlы]	- bir (1)
амаахыр	[мыгърыйква]	- böğürtlen
ауалыр	[бкъвыл]	- fıçı
сара	[сара]	- ben (1. tekil şahıs)
уара	[уара]	- sen* erkek için (2. tekil şahıs zamiri)
бара	[бара]	- sen* bayan için (2. tekil şahıs zamiri)
иара	[йара]	- o* erkek için (3. tekil şahıs zamiri)
лара	[лара]	- o* bayan için (3. tekil şahıs zamiri)
ихаауп	[йхъагlапl]	- tatlıdır.
ифоит	[йфитl]	- yiyor. (o -erkek)
сымоуп	[сымапl]	- benim var. / ben sahibim.

АУРОК 2 [АДЕРС 2]

Karşılaştırma уаралым:

П п [Пl пl] па [пlа] пы [пlы] апа [цlагlв]

П ꞑ [П ꞑ] ꞑа [па] ꞑы [пы] аꞑа [па]

апа	[цlагlв]	аꞑара [пхъадзачlвы]	аꞑара [хъапапlра]
аꞑхын	[апхын]	аꞑа [па]	аꞑра [пра]
ааꞑын	[гlапын]	ахылꞑа [хъылпа]	Аꞑсны [Апсны]
Аꞑсуа	[Апсыуа]	арꞑыс [чкlвын]	

Сара саꞑсуоуп. Аꞑсны сынхоит.	[Сара сапсыуапl. Апсны сыбзазитl.]
- Уара уаꞑсуоума ?	[- Уара уапсуума ?]
- Ааи, сара саꞑсуоуп.	[- Щта, сара сапсыуапl.]
- Уара уабанхои ?	[- Уара уабабзазауа ?]
- Сара Аꞑсны сынхоит.	[- Сара Апсны сыбзазитl.]

* * *

- Бара бацсуоума ?	[- Бара бапсуума ?]
- Ааи, сара сацсуоуп.	[- Цта, сара сапсыуап.]
- Бара бабанхои ?	[- Бара бабабзазауа?]
- Сара Ацсны сынхоит.	[- Сара Апсны сыбзазит.]

* * *

- Иара дацсуоума ?	[- Йара дапсуума ?]
- Ааи, иара дацсуоуп.	[- Цта, йара дапсыуап.]
- Лара дацсуоума ?	[- Лара дапсуума ?]
- Ааи, лара дацсуоуп.	[- Цта, лара дапсыуап.]

ALIŞTIRMALAR

1. Türkçeye çeviriniz

Бара бацсуоуп. Иара дацсуоуп.	[Бара бапсыуап. Йара дапсыуап.]
Лара дацсуоума? Уара уацсуоума?	[Лара дапсуума ? Уара уапсуума ?]
Ааи, сара сацсуоуп.	[Цта, сара сапсыуап.]
Ари арцыс дацсуоума ?	[Ари ачквын дапсуума?]

2. Ezberleyiniz

Иааит аацынра. Аацынра ааит.	[Йгайт! аглапынра. Аглапынра глайт.]
Иааит аҗхынра. Аҗхынра ааит.	[Йгайт! апхынра. Апхынра глайт.]

3. Tamamlayınız

Сара исымоуп /ампыл/,,	[Сара йсымап! / топ/,,]
Уара иуфоит / /,,	[Уара йуфит! / /,,]

4. Bu şiir başlangıcını yüksek sesle okuyunuz

Сан дацсуоуп,	[Сан дапсыуап,]
Саб дацсуоуп,	[Саба дапсыуап,]
Са сацсуоуп.	[Са сапсыуап.]
Схаҗагы.	[Схъатагы.]

5. Aşağıdaki zamirlerin altını çiziniz

Сара сан	[Сара сан]	Уара уан	[Уара уан]	Бара бан	[Бара бан]
Иара иан	[Йара йан]	Лара лан	[Лара лан]		

6. Ezberleyiniz

сара сыҗоит	[сара схъапалит!]	Ахра дыҗоит	[Ахра дхъапалит!]
уара уҗоит	[уара ухъапалит!]	иара дыҗоит	[йара дхъапалит!]
бара быҗоит	[бара бхъапалит!]	ала ыҗоит	[ала хъапалит!]
иара дыҗоит	[йара дхъапалит!]	иара ыҗоит	[йара ыхъапалит!]
лара дыҗоит	[сара дхъапалит!]	Амра дыҗоит	[Амра дхъапалит!]

Уҗ! [Ухъапал!]

Быҗ! [Бхъапал!]

4. Anlamli sözcük oluşturunuz

а	а	х . р а	хъ ы л . а
а . ы	а х ы л . а	п	а
р	а	а	
а			

апа	[ц аг в]	- ince
апа	[па]	- oğul
апара	[пхъадзач вы]	- para
апра	[пра]	- yelken
аапын	[папны]	- ilkbahar
апын	[пхны]	- yaz (mevsim)
апара	[хъапалра]	- zıplamak
сыцоит	[схъапалит]	- zıplıyorum
Апсуа	[Апсыуа]	- Abhaz (Apsıwa)
арпыс	[чк вын]	- delikanlı
ахылпа	[хъылпа]	- şapka
Иааит аапынра	[Йг айт аг пынра]	- Geldi ilkbahar
Иааит апынра	[Йг айт апхынра]	- Geldi yaz (mevsimi)

АУРОК 3 [АДЕРС 3]

Т [т]	та [т а]	ты [т ы]	аты [т ы]
т [т]	та [та]	ты [ты]	аты [аты]

апта [пстх ва]	атырас [тырас]	ахтырпа [хъатарпа]	апара [атра]
атуан [тауан]	ауанта [айту]		
атак исыт/илыт/ит	[джъауап гасыт/йлыт/йыт]		

Кама ауанта лымоуп. Лара дуанцоит. Темеыр ахтырпа имоуп. Сара ахтырпа схоуп.

- Уара ахтырпа ухума ?
- Ааи, сара ахтырпа схоуп.
- Исыт ухтырпа!
- Ига!

[Кама айту лымап|. Лара дайтуквцит|. Темеыр хъатарпа йымап|. Сара хъатарпа схъап|.

- Уара хъатарпа ухъама ?
- Цта, сара хъатарпа схъапл.
- Йгласыт ухъатарпа !
- Йнахв !]

1. Türkçe'ye çeviriniz

Сара Аңсны сынхоит. Уара уабанхои ?
[Сара Аңсны сыбзазиті. Уара уабабзазауа?]

Җемыр ахтырға ихоуп. Исыт ухтырға !
[Темыр хъатарпа йхъапл. Йгласыт ухъатарпа]

2. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Benim param var. Abhazya'da yaşıyorum. Sen nerede yaşıyorsun?
Amra'nın ütüsü var.

3. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Сара сымоуп. Лара лфоит. Саб имоуп.
[Сара сымапл] [Лара лфиті.] [Саб йымапл.]

4. Boşluklara uygun birer harf yazınız

Саб ахтырға _моуп. [Саба хъатарпа _ымапл.]
Сара амаахыр _фоит. [Сара мыгърыйква _фиті.]
Кама ауанҗа _ымоуп. [Кама айту _ымапл.]
Кама, ахтырға _ыт! [Кама, ахъатарпа гла_ыт !]

5. Anlamlı birer cümle oluşturunuz

ахылҗа, сара, сымоуп; [хъылпа, сара, сымапл]
лымоуп, Кама, ауанҗа; [лымапл, Кама, айту]
умоума, уара, ахтырға; [умума, уара, хъатарпа]
лфоит, лара, амаахыр. [лфиті, лара, мыгърыйква]

аңҗа	[пстхІва]	- bulut
атырас	[тырас]	- eğretili otu
аҗак	[джъауап]	- cevap
аҗуан	[тауан]	- tavan
ауанҗа	[айту]	- ütü
аҗара	[атра]	- vermek
исыт	[гласыт]	- bana ver
илыт	[йлыт]	- o (bayan)a ver
ит	[йыт]	- o (erkek)e ver
ауанҗара	[айтуквцІара]	- ütölemek
дуанҗоит	[дайтуквцІиті]	- o (bay/bayan) ütölüyor

АУРОК 4 [АДЕРС 4]

3 [3] за [за] зы [зы] азы [азы]

3 [Дз] за [дза] зы [дзы] азы [адзы]

Азы [дзы] аңсыз [пслачва] азиас [дзыгв] азиа [гвал]
азын [дзны] азаза [адз] азыс [дзсы] аңзы [тдзы]

Иааит азын. Азын асы аеит. Ўсоу азиас дууп. Бзың азиас дууп. Сара избеит азиас.

[Йгайтг агъын. Агъын асы гласитг. Псоу дзыгв дупг. Бзып дзыгв дупг. Сара йызбатг адзыгв.]

- Даур, азы сыт! Азба сакуеит.	[- Даур, дзы гласыт! Сдзышитг.]
- Уара азба уакуама ?	[- Уара удзышума?]
- Ааи, сара азба сакуеит. Азы сыт!	[- Цта, сара сдзышитг.]
- Ига!	[- Инахв!]

ALİŞTIRMALAR

1. Türkçe'ye çeviriniz

Азын асы аеит. Сара аңсыз бзиа избоит. Уара аңсыз бзиа иубома ?
[Агъын асы гласитг. Сара пслачва бзи йызбитг. Уара пслачва бзи йубума?]

2. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Kış geldi. Ben balık seviyorum. Sen balık seviyor musun?

3. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Азын аеит. Сара бзиа избоит. Ўсоу дууп, Даур, сыт!
[Агъын.....гласитг. Сара..... бзи йызбитг. Псоу..... дупг, Даур, гласыт!]

4. Zamiri gösteren örneklerin altını çiziniz

сара бзиа избоит	[сара бзи йызбитг]
уара бзиа иубоит	[уара бзи йубитг]
бара бзиа иббоит	[бара бзи йыббитг]
иара бзиа ибоит	[йара бзи йбитг]
лара бзиа илбоит	[лара бзи йылбитг]

5. Anlamli sözcük oluşturunuz

а	а	д	д
а . ы	а . ы	з	д . ы г в
ы	и	гъ . ы	с
н	а	ы	ы

азы	[дзы]	- su
азын	[гъны]	- kış
аңсыз	[пслачва]	- balık
азаза	[адз]	- kırağı
азиас	[дзыгъв]	- nehir
азыс	[дзсы]	- öğlak
азиа	[гвал]	- göl
аңзы	[тдзы]	- ev
избеит	[йызбат]	- gördüm
дууп	[дуп]	- büyüktür.
Азы сыт!	[Дзы гласыт!]	- Bana su ver!
Азба сакуеит	[Сдзышит]	- Susadım
Сара бзиа избоит	[Сара бзи йызбит]	- Ben seviyorum

АУРОК 5 [АДЕРС 5]

Ц ц [Ц ц] ца [ца] цы [цы] аца [аца] амц [мцы]
 Ц ц [Ц ц] ца [ца] цы [цы] аца [аца] амц [чвынцы]

амца [ацлахъ] ацыс [цис] амц [мцы]
 амц [чвынцы] апынца [пынца] амца [мца]
 Мациса [Мациса] ацла [цла] ацыцындра [жвумп]

Мациса ацыцындра лфоит. Лара ацыцындра бзиа илбоит.
 [Мациса ажвумп лфит. Лара ажвумп бзи йылбит.]

- Заз, уара ацыцындра бзиа иубома ? [- Дзадз, уара жвумп бзи йубума?]
- Ааи, сара ацыцындра бзиа избоит. [- Щта, сара жвумп бзи йызбит.]
- Мациса ацыцындра бзиа илбома ? [- Мациса ажвумп бзи йылбума?]
- Ааи, лара ацыцындра бзиа илбоит. [- Щта, лара ажвумп бзи йылбит.]
- Мациса, ацыцындра сыт! [- Мациса жвумп гласыт!]
- Ига! [- Йнахв!]
- Мациса, Зази Рицеи ацыцындра рыт [- Мациса, Дзадзи Рици жвумп рыт]
- Ибзиоуп! [- Йбзип.]

* * *

- Азын асы ауама ? [- Агъын сы гласума?]
- Ааи, азын асы ауеит. [- Щта, агъын сы гласит.]
- Уара асы бзиа иубома ? [- Уара асы бзи йубума?]
- Мап, сара асы бзиа избазом. [- Мамо, сара асы бзи гъызбум.]

Аа ацыс. Ацыс ацынца дууп. Иара цыруеит. Ацыс ацынца царуп.
 [Аа ацис. Ацис апынцла дупл. Йара пссагитл. Ацис апынцла цларапл.]

- Ахра, ацыс цыруама ?
- Ааи, ацыс цыруеит
- Ацыс ацынца дуума ?
- Мап, ацыс ацынца дузам.
- Ацыс ацынца царума ?
- Ааи, ацыс ацынца царуп.

- [- Ахра, ацис пссагума ?]
- [- Цта, ацис пссагитл.]
- [- Ацис апынцла дуума ?]
- [- Мамо, ацис апынцла йыгьдуум.]
- [- Ацис апынцла цларума ?]
- [- Цта, ацыс апынцла цларапл.]

ALİŞTIRMALAR

1. Türkçe'ye çeviriniz

Ацыс цыруеит.
 Ацыцындра хаауп.
 Сара амаахыр сфоит.
 Уара амаахыр бзиа иубома ?

[Ацис пссагитл.]
 [Ажвумп хъаглапл.]
 [Сара мыгърыйква сфитл.]
 [Уара мыгърыйква бзи йубума?]

2. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Ben çilek seviyorum. Ben çilek sevmiyorum. Serçe uçuyor. Kışın kar yağıyor.

3. Anlamalı birer cümle oluşturunuz

ацыцындра, бзиа, сара, избоит;
 ацыс, царуп, ацынца;
 царума, ацынца, ацыс;
 убома, амц, уара.

[жвумп, бзи, сара, йызбитл;]
 [ацис, цларапл, апынцла;]
 [цларума, апынцла, ацис;]
 [убума, ачвынцы, уара;]

4. Anlamalı sözcük oluşturunuz

а	а	ч в ы н .. ы	п ы н .. а
а м .	а ц ы н . а	и	л
ы	л	с	а
с	а		

амц
 амц
 амца

[мцы]
 [чвынцлы]
 [цлахьы]

- yalan
 - sinek
 - alt

амца	[мца]	- ateş
ацыс	[цис]	- serçe
ацпа	[цпа]	- ağaç
ацынца	[пынцпа]	- burun
ацыцындра	[жвумп]	- çilek
(и)царуп	[(й)цларап]	- keskindir / sivridir
(и)цыруеит	[(й)пссагит]	- uçuyor

АУРОК 6 [АДЕРС 6]

Ж [Ж]	жа [жа]	жы [жы]	абжы [быжбыж]
Жь [Жь]	жъа [жъа]	жъы [жъы]	абжъы [б жъы]

ажь [къварама]	ажьи [жьи]	абжъы [бжъы]	ажъара [жъара]
ажъа [жъа]	ажра [жра]	абжы [быжбыж]	ажъира [жъира]

Ажъа абна илоуп. Жора ажъа ибеит. Ажъа цшзоуп.

[Ажъа абна йылап. Жора ажъа йбат. Ажъа пшдзап.]

- Кама, бара ажъа ббама ?	[- Кама, бара ажъа ббама?]
- Ааи, избеит.	[- Цта, йызбат.]
- Изеицшроузеи ажъа ?	[- Йшпапшу ажъа?]
- Ажъа цшзоуп.	[- Ажъа пшдзап.]
- Заз, уара ажъа убама ?	[- Дзадз, уара ажъа убама?]
- Ааи, избеит.	[- Цта, йызбат.]
- Иаба ?	[- Йаба ?]
- Абнаѣы	[- Абна апны]

ALİŞTIRMALAR

1. Türkçe'ye çeviriniz

Уара ажъа убама ?	[Уара ажъа убама?]
Изеицшроузеи ажъа ?	[Йшпапшу ажъа?]
Уара ажъ бзиа иубома ?	[Уара къварама бзи йубума?]
Абжы абжъы.	[Абыжбыж абжъы.]
Ажьи джъиуеит.	[Ажьи джъийит.]
Ажъа цшзоуп.	[Ажъа пшдзап]
Ажъ хааума ?	[Акъварама хъагума?]

2. Boşluklara uygun birer harf yazınız

аб...ы [бы...бы...]	аб....ы [б....ы]
а....и [....и]	а....а [....а]

3. Boşluklara uygun zamirleri yazınız

..... сжьиует	[..... сжьиит]
..... ужьиует	[..... ужьиит]
..... бжьиует	[..... бжьиит]
..... джьиует	[..... джьиит]

4. Harflerin oluşturduğu sözcükleri bulunuz

д	у	е	и
и	жъ		
т			

ы	ц	а	ц
	р	а	д
		н	ы

д	и	й
и	жъ	
т		

п	м
	жв
	у

абжы	[быжбыж]	- böcek
абжыы	[бжыы]	- ses
ажра	[жырта]	- çukur, kuyu
ажъ	[къварама]	- üzüm
(и)цшзоуп	[(й)пшдзап]	- (o) güzeldir
ажыи	[жьи]	- demirci
изеицшроузеи?	[йшпапшу?]	- neye benziyor ?

АУРОК 7 [АДЕРС 7]

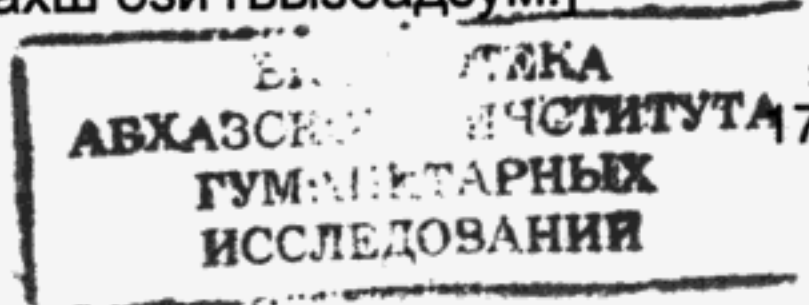
Ж [Ж]	жа [жа]	жы [жы]	ажра [жра]
Жә [Жв]	жәа [жва]	жәы [жвы]	ажәра [жвра]

ажәа [ажва]	ажәар [ажвар]	жәба [жвба]
ажәабжъ [ажвабжъ]	амжәа [мжва]	жәаба [жваба]
уажәы [ужвы]	ажә [жвы]	ажәцыс [жвцы]
ажәлар [жвлара]	ажәра [жвра]	ажәеинраала [ажванырглал]

Жореи Мажареи амжәа рфоит. Урт (дара) амжәа бзиа ирбоит.
[Жори Мажари мжва рфит. Ауат (дара) амжва бзи йырбит.]

Сара ахш зжәует.
- Амра, бара ахш бжәуама ?
- Мап, сара ахш зжәзом.
- Избан ?
- Сара ахш бзиа избазом.

[Сара хшы сыжвит.]
[- Амра, бара хшы быжвума?]
[- Мамо, сара хшы гсыжвуам.]
[- Йауа?]
[- Сара ахш бзи гызбадзум.]

- Ахра, уааи! Ахш ыжә!
- Уажәы снейуеит.

[- Ахра, углай! Ахш ыжв!]
[- Ужвы снейит!.]

Aşağıdaki fiil çekimini yüksek sesle okuyunuz.

Сара ахш зжәуеит.
Уара ахш үжәуеит.
Бара ахш бжәуеит.
Иара ахш йжәуеит.
Лара ахш лжәуеит.
Иара (ала) ахш ажәуеит.
Дара ахш ржәуеит.

[Сара хшы сыжвит!.]
[Уара хшы үжвит!.]
[Бара хшы быжвит!.]
[Йара хшы йыжвит!.]
[Лара хшы лыжвит!.]
[Йара (ала) хшы ажвит!.]
[Дара хшы рыжвит!.]

Ezberleyiniz

Ахш ыжә! Ижә ахш!

[Ахш ыжв! Йыжв ахш!]

ALİŞTIRMALAR

1. Net cevaplar yazarak diyalogu tamamlayınız

- Амра, бара амжәа бфома ?
-
- Амжәа хааума ?
-
- Ахра, уааи! Амжеа ыф! Иф амжәа!
-

2. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Kırlangıç uçuyor. Ben süt içiyorum. İnek sütü lezzetlidir.

3. Türkçe'ye çeviriniz

Сара ахш зжәуәит.
Уи (иара) даара ихаауп.
Уан илыжәлоузеи ?
Уара иужәлоузеи ?
Бара ибыжәлоузеи ?

[Сара хшы сыжвит!.]
[Уи (йара) даара йхъаглап!.]
[Уан йлыжвлайа ?]
[Уара йужвлайа ?]
[Бара йбыжвлайа ?]

4. Boşluklara zamir belirten uygun harfleri yazınız

Сара	Ажьиба и..ыжвлоуп.
Уара	Ажьиба и..жвлоуп.
Бара	Ажьиба и..ыжәлоуп.
Иара	Ажьиба и..жәлоуп.
Лара	Ажьиба и..ыжәлоуп.
Дара	Ажьиба и..ыжәлоуп.

[Сара	Ажьиба й..ыжвлап!.]
[Уара	Ажьиба й..жвлап!.]
[Бара	Ажьиба й..ыжвлап!.]
[Йара	Ажьиба й..жвлап!.]
[Лара	Ажьиба й..ыжвлап!.]
[Дара	Ажьиба й..ыжвлап!.]

5. Anlamli sözcük oluşturunuz

a . p a	a б .. ы	 б ы . б ы .
..	б	. ы р т а ..
a .. a	.	ы
	ы	

ажә	[жвы]	inek
ажә ахш	[жвыхш]	inek sütü
ажвцыс	[жвц ы]	kırlangıç
амжәә	[мжва]	dut
ажәә	[ажва]	söz
жәба	[жвба]	dokuz (9)
жәаба	[жваба]	on (10)
ажәар	[ажвар]	sözlük
ажәлар	[жвлара]	halk
ажәабжъ	[ажвабжъ]	haber
ажәра	[жвра]	içmek
ахш	[хшы]	süt
ажра	[жра]	içmek
уажәы	[ужвы]	şimdi
ажәеинраала	[ажваныр ал]	Şiir
Уажәы снейуеит	[ужвы снейит]	Şimdi geliyorum (oraya)
Иужәлоузеи ?	[Иужвлайа?]	Senin (erkek için) sülalen nedir?
Ажәеинраала здыруеит.	[Ажваныр ал здырит .]	Şiir biliyorum.
Ажәеинраала сцеит.	[Ажваныр ал й г аздырит .]	Şiir öğreniyorum.

АУРОК 8 [АДЕРС 8]

Ш [ш]	Ша [ш]	Шы [ш]	ашта [шта]
Шь [щ]	Шья [ща]	Шьы [щы]	ашьта [щта]

ашья [ща]	пшьба [пщба]	анаша [наша]
асабша [сабша]	ашыла [шыла]	пшьяала [псейспа]
ашьяпы [щап ы]	ацшьяаша [пщаша]	аиашья [аща]
ашьябыста [щабыста]	ацшза [пшдза]	

Ашьябыста пцзоуп. Уи (иара) абна илоуп. Сашья ашьябыста ибеит. Иара дууп.

[Ащабыста пшдзап|. Ауи (йара) абна йылап|. Саща ащабыста йбат|. Йара дуп|.]

- Ахра, уара ашыабытса убама ? [- Ахра, уара щабыста убама?]
- Мап, исымбазеит. [- Мамо, йыгысымбат!.]
- Сара ашыабыста ашыта збеит. [- Сара ащабыста ашта йызбат!.]

ALIŞTIRMALAR

1. Türkçe'ye çeviriniz

Ашыабыста ашыта. Сара сышыта. [Ащабыста ашта. Сара сышта.]
 Ажә ашыта. Алым ашыта. Аслан ашыта. [Ажв ашта. Аслъан ашта. Апыль ашт]
 Саша ашыабыста ибеит. [Саща щабыста йбат!.]

2. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Erkek kardeşim dişi dağ keçisi gördü. Dişi dağ keçisi ormandadır.

3. Soruları cevaplandırınız.

Изеицшроузеи ашыабыста ?	[Йшпапшу ащабыста?]
Ашыабыста дуума ?	[Ащабыста дуума?]
Иара цшзоума ?	[Йара пшдзума?]
Ахра ашыабыста ибама ?	[Ахра щабыста йбама?]

4. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız.

Ашыабыста илоуп. Уи ицшзоуп. Саша ибеит. Саб
 ашыабыста ибеит.

[Ащабыста йылап! Ауи пшдзап! Саща йбат! Саб ащабыста
 йбат!.]

5. Boşluklara uygun birer harf yazınız

Даур ашыабыста _беит.	[Даур ащабыста _бат!.]
Амра, бара ашыабыста _бама ?	[Амра, бара ащабыста _бама ?]
Изеицшроузеи _шыабыста ?	[Йшпапшу _щабыста ?]

6. Zamir anlamı veren ek ve sözcüklerin altını çiziniz

Сара сшыапы	[Сара сщапы]
Уара ушыапы	[Уара ущапы]
Бара бшыапы	[Бара бщапы]
Иара ишыапы	[Йара йщапы]
Лара лшыапы	[Лара лщапы]
Иара (ала) ашыапы	[Йара (ала) ащапы]
Дара ршыапы	[Дара рщапы]

5. Anlamly sözcük oluşturunuz

а .. а пы	а . ы л а	. а п л ы	. ы л а
.	..	т	т
т	т	а	а
а	а		

ашъа	[ща]	- kan
ашъта	[щта]	- iz, ayak izi / evet
ашъапы	[щаплы]	- ayak
пъшба	[пщба]	- dört (4)
апъшаша	[пщаша]	- perşembe
анаша	[наша]	- salatalık
ашыла	[шыла]	- un
асабша	[сабша]	- cumartesi
ашта	[шта]	- meydan, alan, bölge
пъшъаала	[псейсна]	- yavaş, usul
Аиашъа	[аща]	- erkek kardeş
сашъа	[саща]	- erkek kardeşim
ашъабыста	[щабыста]	- dişi dağ keçisi
ипъшзоуп	[йпшдзап]	- güzeldir
даара	[дара]	- çok, oldukça, gayet.

АУРОК 9 [АДЕРС 9]

Ш [Ш]	ша [ша]	шы [шы]	амш [мшы]
ашара [шара]	ашыра [шыра]	Ша [Ша]	шәа [шва]

шәы [швы]	амшә [мшвы]	ашәара [швара]
ашәыра [швыра]	ашә [швы]	ашәишәи [гвагвыщ]
ашәара [швара]	ашәыр [швыр]	шәара [швара]
ашәа [ашва]	алеишәа [алаща]	ашәт [хіврапшдза]
амшә [мшвы]	амш [мшы]	ашәартә [шварагівара]
	ашәартәдара [шварагіварадара]	

Амшә абна илоуп.
 Уи алеишәа бааңсуп.
 Иара даара ишәартоуп.
 Сара амшә збеит.
 Шәарах амшә имбазеит.

[Амшв абна йылап.]
 [Ауи алаща гвымхап.]
 [Йара дара йшварагіварап.]
 [Сара амшв йызбат.]
 [Шварах амшв гымбат.]

- Шәара амшә жәбама?
- Ааи, иаабейт.
- Даур, уара амшә убама?
- Мап, исымбазейт.

- [- Швара мшвы жвбама?]
- [- Цта, йглабат!.]
- [- Даур, уара амшв убама?]
- [- Мамо, гьсымбат!.]

- Камей Ахрей ашәыр бзиа ирбоит.
- Уара ашәыр бзиа иубома ?
 - Ааи, сара ашәыр бзиа избоит.
 - Бара ашәыр бзиа иббома ?
 - Ааи, сара ашәыр бзиа избоит.
 - Шәааи, ашәыр шәфа!

- [Клами Ахри ашвыр бзи йырбит!.]
- [- Уара ашвыр бзи йубума?]
- [- Цта, сара ашвыр бзи йызбит!.]
- [- Бара ашвыр бзи йыббума ?]
- [- Цта, сара ашвыр бзи йызбит!.]
- [- Швглай, ашвыр швфа!]

Ezberleyiniz

Уааи! [Углай!]

Бааи! [Бглай!]

Ашәыр шәфа! [Ашвыр швфа!]

Иф! (уара, бара) [Йыф! (уара, бара)]

Ишәфа! (шәара) [Йышвфа! (швара)]

Ишәфа ашәыр! [Йышвфа ашвыр!]

ALİŞTIRMALAR

1. Soruları cevaplandırınız

Изеицшроузеи амшә ?

Изеицшроузеи амшә алеишәа ?

Амшә даара ишәартоума ?

Шәара амшә жәбама ?

[Йшпапшу амшв ?]

[Йшпапшу амшв алаца?]

[Амшв дара йшварагварума?]

[Швара мшвы жвбама?]

2.Türkçe'ye çeviriniz

Амшә абна илоуп.

Амшә алеишәа баацсуп.

Уи (иара) абна илоуп.

Ашәт цшзоуп.

Шәара ашәыр бзиа ижәбома ?

[Амшв абна йылап!.]

[Амшв алаца гвымхап!.]

[Ауи (йара) абна йылап!.]

[Ахлврапшдза пшдзап!.]

[Швара швыр бзи йыжбума?]

3. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Шәара бзиа ижәбома?

Лара лфома?

Уара умоума?

Амшә баацсума?

[Швара бзи йыжвбума? Уара умума?

Лара лфума? Амшв гвымхума?]

4. Aşağıda verilen örneğe uygun cümleler kurunuz

- Бара ашә бзиа иббома ?

- Ааи, сара ашә бзиа избоит.

[-Бара ашвы бзи йыббума?]

[-Цта, сара ашв бзи йызбит!.]

- Мап, сара ашә бзиа избазом.
- Бара ашәт бымоума ?
- Шәара ашәыр бзиа ижәбома ?

- [-Мамо, сара ашвы бзи гьызбум.]
- [- Бара хлврапшдза бымума?]
- [- Швара швыр бзи йыжвбума?]

ашә	[ашвы]	- peynir
ашә	[швы]	- karı
ашәт	[хлврапшдза]	- çiçek
шәара	[швара]	- siz
амшә	[мшвы]	- ayı
алеишәа	[алаща]	- karakter, davranış; yarı
ашәыр	[швыр]	- meyve
алеишәа баацсуп	[алаща гвымхап.]	- karakteri fenadır.
исымбазеит	[йыгьсымбат]	- görmedim.
ашәарта	[шварагларара]	- tehlike
ишәартоуп	[йшварагларарап.]	- tehlikelidir.
ашәартадара	[шварагларарадара]	- güvenli, tehlikesiz

АУРОК 10 [АДЕРС 10]

К [KI]	ка [kla]	кы [кы]	акы [закы]
Қ [K]	қа [ка]	қы [кы]	ақыта [кыт]

аакан [гырраса] акаҭа [клата] ақыҭа [кыт] ақашь [квырплахьяага]
ашьқаҭ [шкаф] Қарбеи [Карбей] акасы [класы] ақалқад [тлапад]
акалаҭ [клат] асқам [квчларта]

Аа Ешыра ақыҭа. Ешыра қыҭоуп. Ари сара сқыҭа ауп. Сара ара сынхоит. Ешыра қыҭа дууп, қыҭа пшзоуп. Ара инхоит сара сан, саб, санду, сабду, сашья, ...

[Аа Ешыра кыт. Ешыра кытп. Ари сара скыт аклвп. Сара араҭа сыбзазит. Ешыра кыт дуп, кыт пшдзап. Араҭа йыбзазит сара сан, саба, санду, сабду, сашья, ...]

- Ари дарбан ? Ари дызустада ?	[- Ари дызда?]
- Ари Кама лоуп.	[- Ари Кама лаклап.]
- Ари арбан ?	[- Ари йачлвыя?]
- Ари қыҭоуп.	[- Ари кытп.]
- Изеипшроузеи Ешыра ақыҭа ?	[- Йшпапшу Ешыра кыт?]
- Ешыра дууп.	[- Ешыра дуп.]

ALIŞTIRMALAR

1. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Dranda (bir) köydür. Kutol (bir) köydür. Bu (bir) köydür.
O büyüktür. Kama ve Ahra burada yaşıyor.

2. Boşluklara uygun birer harf yazınız

Сара _қыта. Шәара _қыта.
Бара _қыта. Иара _қыта.

Дара _қыта. Уара _қыта.
Лара _қыта.

3. Anlamli birer cümle oluşturunuz

дууп, акласс, уада;
ари, лқыта, Кама, ауп;
Ешыра, дууп, ақыта;
иоума, Қарбеи, ари.

[дупI, акласс, апещ;]
[ари, лкыт, КIама, акIвпI;]
[Ешыра, дупI, кыт;]
[йакIвма, Карбей, ари.]

4. Anlamli sözcük oluşturunuz

а . ы т а	.. л а т
.	а
а . а с ы	с
	з а .. ы

аакан	[гырраса]	- ceviz
акалат	[кIлат]	- sepet
аката	[кIата]	- ağ
аскам	[квчIварта]	- iskemle, tabure
ақабла	[тана]	- dana
ашьқап	[шикаф]	- dolap
ақыта	[кыт]	- köy
ари қытоуп	[ари кытпI.]	- bu (bir) köydür.
ақалпад	[тлапад]	- çorap
ақашь	[квырпIахъагIа]	- muhallebi
дызустада?	[дызда?]	- kim?

АУРОК 11 [АДЕРС 11]

К [Kl]	ка [kla]	кы [kly]	аака [закIызакI]
Кь [Klʲ]	кья [klʲa]	кьы [klʲy]	акьякья [klʲaklʲa]
акы [закIы]	акласс [кIласс]	Кьасоу [Klʲасоу]	
акасы [кIасы]	акьыба [чвымла]	икьякьоуп [йкIьакIьапI]	

Ари аргыс Кыасоу иоуп. Кыасоу Гагра дынхоит. Кыасоу иашья Даут
Ешкыт дынхоит. Ешкыт кытоуп.

[Ари ачквын Кыасоу йаклвпл. Кыасоу Гагра дынхоитл. Кыасоу йаща
Даут Ешкыт дыбзазитл. Ешкыт кытпл.]

- Уара уабанхои ?	[- Уара уабабзазауа?]
- Сара Ешыра сынхоит.	[- Сара Ешыра сыбзазитл.]
- Ешыра кытоума ?	[- Ешыра кытума?]
- Ааи, Ешыра кытоуп.	[- Цта, Ешыра кытпл.]
- Гагра кытоума ?	[- Гагра кытума?]
- Мап, Гагра кытазам, Гагра	[- Мамо, Гагра гыкытым, Гагра]

ALIŞTIRMALAR

1. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Daur köyde yaşıyor. Köy büyüktür. Ben köyümü seviyorum. Sen köyünü seviyor
musun? Siz köyünüzü seviyor musunuz? Sizin köyünüz büyük mü?

2. Cümleleri birer sözcükle tamamlayınız

- Уарча кыт ?	[- Уарча кыт ?]
- Ааи, Уарча кыт	[- Цта, Уарча кыт]
- Гагра кыт ?	[- Гагра кыт]
- Мап, Гагра кыт	[- Мамо, Гагра кыт]

3. Boşluklara uygun birer harf yazınız

- Кыасоу _ашья Даур Гагра _ынхоит.
[Кыасоу _аща Даур Гагра _ыбзазитл.]
- Кыасоу _аб Даут Ешыра _ынхоит.
[Кыасоу _аба Даут Ешыра _ыбзазитл.]
- Кыасоу _ан Есма Ешыра _ынхоит.
[Кыасоу _ан Есма Ешыра _ыбзазитл.]
- Шәара _абанхои ?
[Швара _абабзазауа ?]

4. Anlamli birer cümle oluşturunuz

дынхоит, Даур, иашья, Гагра;	[дыбзазитл, Даур, йаща, Гагра;]
избоит, сқыта, сара, бзиа;	[йызбитл, скыт, сара, бзи;]
иубома, уара, Гагра, бзиа;	[йубума, уара, Гагра, бзи;]
кытазам, мап, Гагра.	[гыкытым, Мамо, Гагра.]

акъакъа	[к ъак ъа]	- sert, dik
икъакъоуп	[йк ъак ъап]	- (o) serttir, diktir.
акака	[зак ызак]	- birer birer
акъыба	[чвымла]	- merdiven

АУРОК 12 [АДЕРС 12]

К [K]	ка [к а]	кы [к ы]
Кә [K в]	кәа [к ва]	кәы [к вы]

акәты	[квт у]	акәыбры	[къвбыр]	акәыкәбаа	[хъварп]
акәадыр	[к вдыр]	акәата	[бабыщ]	акәац	[жъы]
акәара	[к вары]	акәыкәу	[к вык ва]		

Қарбей акәыкәу ибеит. Сара санду акәти акәатеи лымоуп. Ахра акәац бзиа ибоит. Сара акәац сфоит.

[Карбей ак|вык|ва йбат|. Сара санду квт|уи бабыщи лымап|. Ахра жъы бзи йбит|. Сара ажъы сфит|.]

- Уара уабанхои ?	[- Уара уабабзазауа ?]
- Сара Ешыра сынхоит.	[- Сара Ешыра сыбзазит .]
- Уара акәти акәатеи умоума ?	[- Уара квт уи бабыщи умума?]
- Ааи, сара акәти акәатеи сымоуп.	[- Щта, сара квт уи бабыщи сымап .]

* * *

- Иарбан аамҗоу уажәы ?	[- Запш гламтайа ужвы?]
- Уажәы ааҗынроуп (пҗынроуп).	[- Ужвы глапынрап (пхынрап .)]
- Акәыкәу абжъы гоит.	[- Ак вык ва абжъы глагит .]
- Сара акәыкәу збеит.	[- Сара ак вык ва збат .]

* * *

- Уара акәац бзиа иубома ?	[- Уара]
- Ааи, сара акәац бзиа избоит.	[- Щта]
- Бара акәац бзиа иббома ?	[- Бара жъы бзи йыббума?]
- Мап, сара акәац бзиа избазом.	[- Мамо, сара ажъы бзи гыызбум.]

ALIŞTIRMALAR

1. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Annem eti seviyor. Onun tavuk ve ördeği var. Şimdi ilkbahar. Sen nerede yaşıyorsun?

2. Soruları cevaplandırınız

Акәыкәу ҟыруама ?

[Акывыкыва пссагума?]

Акәыбры зеиҟшроузеи ?

[Акывбыр йшпапшу?]

Уара акәти акәатеи умоума ?

[Уара квлтиу бабыщи умума?]

Акәыбры ҟыруама ?

[Акывбыр пссагума?]

Акәата зысома ?

[Абабыщ дзцума?]

Амц ҟыруама ?

[Ачвынцы пссагума?]

3. Sözcükleri anlama uygun biçimde çapraz eşleştiriniz

□ Изсоит	акәата
□ Иҟыруеит	аҟсыз
	акәыкәу
	акәыбры

□ Йдзциті	абабыщ
□ Йпссагиті	апсачва
	акывыкыва
	акывбры

4. Aşağıdaki sözcüklerle birer cümle kurunuz

акәыкәу, акәыбры, акәыкәбаа

[кывыкыва, кывбры, хъварп]

акәты	[квлтиу]	- tavuk
акәадыр	[кывдыр]	- eyer takımı
акәата	[бабыщ]	- ördek
акәыкәу	[кывыкыва]	- guguk kuşu
акәац	[жбы]	- et (hayvan)
акәыбры	[кывбыр]	- sivrisinek
акәыкәбаа	[хъварп]	- mantar
акәара	[кывары]	- vadi / derecik
азсара	[дзцара]	- yüzmek
(и)зсоит	[((й)дзциті)]	- yüzüyor

АУРОК 13 [АДЕРС 13]

қ [к]
қь [кь]

қа [ка]
қьа [кья]

қы [кы]
қыы [кыы]

ақыта [кып]	ақала [тып]	ақаад [швѣабгъы]
ақалақь [къала]	ақалқад [тлапад]	Қаазым [Кылазым]

Ари арқыс Қаазым иоуп. Иара Гагра дынхоит. Ари арқыс Қаазым иашья иоуп. Уи Очамчыра дынхоит.

[Ари ачкыын Кылазым йакыпл. Йара Гагра дыбзазитл. Ари ачкыын Кылазым йаща йакыпл. Ауи Очамчыра дыбзазитл.]

- Қаазым иашья дабанхои ?	[- Кылазым йаща дабабзазауа?]
- Қаазым иашья Очамчыра дынхоит.	[- Кылазым йаща Очамчыра дыбзазитл.]
- Очамчыра қытоума ?	[- Очамчыра кытума?]
- Мап, Очамчыра калакуп.	[- Мамо, Очамчыра къалапл.]
- Изеицшроузеи Очамчыра ?	[- Йшпапшу Очамчыра?]
- Очамчыра уамак идузам, ицшзоуп.	[-Очамчыра йыгьдудзам, йпшдзапл.]

АУРОК 14 [АДЕРС 14]

1. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Bu, Kama'nın erkek kardeşidir. O, köyde yaşıyor. Gagra şehirdir. Kutol köydür.

2. Boşluklara uygun birer harf yazınız

Иара Гагра _ынхоит.	[Йара Гагра _ыбзазитл.]
Ари арқыс Кама лашья _оуп.	[Ари ачкыын Кама лаща _акыпл.]
Бара Уарча _ынхоит.	[Бара Уарча _ыбзазитл.]
Иара _абанхои ?	[Йара абабзазауа?]
Лара _абанхои ?	[Лара _абабзазауа?]
Шәара _абанхои ?	[Швара _абабзазауа?]

3. Diyalogu tamamlayınız

–	[–
– Мап, Гагра қалақып	[– Мамо, Гагра къалапл.]
–	[–
– Мап, Ешыра қытоуп.	[– Мамо, Ешыра кытпл.]

4. Anlamli birer cümle oluşturunuz

- даара, акалақь, Очамчыра, ицшзоуп;
[дара, къала, Очамчыра, йпшдзапл;]
- сара, сандуи, ара, инхоит, сабдуи;
[сара, сандуи, араъа, йыбзазитл, сабадуи;]

- дынхоит, сара, Тамшь, сашья;
[дыбзазиті, сара, Тамщ, саща;]
- бынхома, бара, Очамчыра.
[быбзазума, бара, Очамчыра.]

5. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Сандуи сабдуи инхоит.	[Сандуи сабадуи йыбзазиті.]
Ешыра Гагра	[Ешыра Гагра
Очамчыра	[Очамчыра]
Сашья дынхоит.	[Саща дыбзазиті.]
Уара унхома ?	[Уара убзазума?]

ақалақ	[къала]	- şehir
(и)қалақуп	[йкъалап]	- (o) şehirdir.
ақала	[тып]	- alacık (saplardan yapma çadırcık) / baraka
ақаад	[швѣабгъы]	- kağıt
ақырмыт	[къырмыт]	- kiremit
ақалқад	[тлапад]	- çorap

АУРОК 14 [АДЕРС 14]

қ	қа	қы
қә	қәа	қәы

акабла [тана]	акәйтқәа [квтлуква]	ақәаб [хъвша]
ақәа [ква]	акәатақәа [бабышква]	ақәасабқәа [бнаджьмаква]

Амш баақсуп. Ақәа ауеит. Ааңынроуп. Ақәасаб абна илоуп. Уи даара иңшзоуп. Кадыр Ешыра дынхоит. Уи акәадыр имоуп. Кадыр иан акәйтқәеи акәатақәеи лымоуп.

[Амш гвымхап. Аква глаквиті. Аглапынрап. Абнаджьма абна йылап. Ауи дара йпшдзап. Кладыр Ешыра дыбзазиті. Ауи ківдыр йымап. Кладыр йан квтлуи бабыщи лымап.]

- Кама акәйтқәа ббама ?	[- Кама аквтлуква ббама?]
- Ааи, сара акәйтқәа збеит.	[- Цта, сара аквтлуква збаті.]
- Иаба ?	[- Йаба?]
- Ашта (ғы).	[- Ашта (апны)]

- Батал, амш бзюума ?	[- Батал, амш бзийума?]
- Мап, амш баацсуп.	[- Мамо, амш гвымхап.]
- Ақәа ауама ?	[- Аква глаквума?]
- Ааи, ақәа ауеит.	[- Цта, аква глаквит.]
- Мап, ақәа аузом. Амра пхоит.	[- Мамо, аква йыгглаквум. Амараглапхит.]

ALİŞTIRMALAR

1. Türkçe'ye çeviriniz

Кама лыкәты. Сара скәатақәа. Ақәасабқәа хқа. Акәытқәа быжъба. Ацарақәа ааба.

[Кама лыквты. Сара сабыщква. Абнаджмаква хпа. Аквтыква быжъба. Ацараква паба.]

2. Aşağıdaki sözcüklerin çoğullarını yazınız

акәты, амшә, ақәасаб, ажъа, ақәаб. [квты, мшвы, бнаджма, жъа, хъвша]

3. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Ben sekiz serçe gördüm. O, altı dağ keçisi gördü. Yedi ördek uçuyor.

ақәа	[ква]	- yağmur
ақәа ауеит	[ква глаквит]	- yağmur yağıyor
ақәасаб	[бнаджма]	- erkek dağ keçisi
ақәасабқәа	[бнаджмаква]	- erkek dağ keçileri
ақәаб	[хъвша]	- kazan (bakırdan)
амш баацсуп	[амш гвымхап]	- hava kötüdür.

АУРОК 15 [АДЕРС 15]

К [К]	кы [кы]	ка [ка]	акама [къван]
К [Къ]	кы [къы]	ка [къа]	акама [къама]
уака [ауаъа]	аказшьа [ауаъа]	акыркы [кыыркыы]	
акама [къама]	амака [мъа]	аказшьарба [азаманхъыз]	
акалара [аура]	акъыз [къаз]		

Ezberleyiniz

Уабаказ ? [Уабаныз] Бабаказ ? [Бабаныз ?] Шәабаказ ? [Швабаныз?]

* * *

- Кама, акызқәа бымазами ? (бымоума) ?
- [- Кама, къазквак! йыгыбымамма? (бымума?)]
- Ишпасымам!
- [- Ишпасымам!]
- Изеишроузеи бкызқәа ?
- [- Ишпапшу бкъазква?]
- Дара ипшзоуп.
- [- Дара йпшдзап!]
- Акызқәа зсома ?
- [- Акъазква дзцума?]
- Ааи, акызқәа зсоит.
- [- Цта, акъазква дзцит!]

* * *

- Ахра, уара акаб бзиа иумбазои (иубома) ?
- [- Ахра, уара къаб бзи гьумбума (йубума?)]
- Ишпасымбои! Ааи, бзиа избоит.
- [- Ишпасымбауа! Цта бзи йызбит!]
- Ихъаума акаб ?
- [- Ихъагума акъаб?]
- Ишпахъаам!
- [- Ишпахъаг!]
- Уара ацсуа кама умоума ?
- [- Уара Апсуа къама умума?]
- Сара мап, сабду имоуп.
- [- Сара мамо, сабаду йымап!]
- Изеишроузеи Ацсуа кама ?
- [- Ишпапшу Апсуа къама?]
- Иумбазаци ?
- [- Йгьумбасма?]
- Ишпасымбац!
- [- Ишпасымбас?]
- Иабаубеи ?
- [- Йабауба?]
- Амузеи (ағы).
- [- Амузей (апы)]

ALİŞTIRMALAR

1. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Ben kaz gördüm. O güzeldir. Ahra'nın kemeri vardır. Kama iyi karakterlidir.

2. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Санду лфоит. Кама бзиоуп. Акыз бзиа иабоит. Амра бзиа илбоит.

[Санду лфит! Кама бзип! Акъаз бзи йабит! Амра бзи йылбит!]

- Амра бымазами ? [- Амра гьбымамма?]
- Мап, сара сымазам. [- Мамо, сара гьсымам.]

4. Anlamli birer cümle oluşturunuz

акыз, бзиа, азы, иабоит;	[акъаз, бзи, адзы, йабит!]
Кама, бзиоуп, лказшья;	[Кама, бзип!, лъазща;]
сара, амака, сашья, имоуп;	[сара, мъя, саща, йымап!]
Кама, акызқәа, бара, бымазами;	[Кама, къазквак!, бара, гьбымамма?]
Ахра, акаб, уара, иумбазои, бзиа.	[Ахра, къаб, уара, гьумбума, бзи.]

аңыз	[къаз]	- kaz
амака	[мъа]	- kemer
ақыркы	[къыркъы]	- gırtlak
акама	[къама]	- kama
акама	[къван]	- dereotu
аказшъа	[ъазща]	- mizaç, huy
акаб	[къаб]	- kabak
акалара	[аура]	- olmak, olgunlaşmak
уака	[ауаъа]	- ora, orası
икалеит	[йауыті]	- oldu, olgunlaştı.
акаб калейт	[акъаб йауыті]	- kabak olgunlaştı.

АУРОК 16 [АДЕРС 16]

К [Къ]	ка [къа]	кы [къы]
Къ [Къъ]	къа [къа]	къы [къыы]

амака [мъа] акъакъа [къакъа] ацакъа [бхъвы]
ахъа [хлакъа] ақала [тып] икъакъоуп [йкъакъапі]
икъашъуп [йлымтіп] алапкъа [лапкъа]

Сара иацы Ритца сыкан. Азия Ритца даара иңшзоуп. Уака сара ацакъа збеит. Уи даара идуун.

[Сара йацы Ритца саъан. Агвал Ритца дара пшдзапі. Ауаъа сара бхъвы йызбаті. Ауи дара йдуун.]

- Ахра, уара ацакъа убама?	[- Ахра уара ацакъа убама?]
-	[-]
- Ааи. сара ацакъа збеит.	[- Цта, сара ацакъа збаті.]
- Ианба ?	[- Йанба?]
- Иацы.	[- Йацы.]

ALİŞTIRMALAR

1. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Ben kazı gördüm. O kayalığı gördü. Kayalık büyüktür. Taş yassıdır. Ben kayalığı görüyorum.

2. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Сара сымоуп. Амака [Сара сымапI. Амъа]
Сара збеит . Ацакъя [Сара збатI. Абхъвы]
Алапкъа [Алапкъа]

3. Soruları cevaplandırınız

1. Уара азиа Рица убама ? [1. Уара агвал РицIа убама?]
2. Уака указма ? [2. Ауаъа уаъазма?]
3. Уанбаказ уака ? [3. Уанбаъаз ауаъа?]
4. Изеипшроузеи азиа Рица ? [4. Йшпапшу агвал РицIа]

4. Aşağıdaki çekimleri tamamlayınız

Сара Рица сыкан	[Сара РицIа саъан]
Уара Рица	[Уара]
Бара	[Бара]
Иара	[Иара]
Лара	[Лара]
Шæара	[Швара]
Дара	[Дара]

5. Önekleri sıralayınız

Ихаауп	: амаахыр,,,	[ЙхъагIапI: мыгърыйква,,]
Ипшзоуп	: ашьабыста,,,	[ЙпшдзапI: щабыста,,]
Идууп	: ацакъя,,,	[ЙдуупI: бхъвы,,]
Икъякьоуп	: ахакъя,,,	[ЙкъяакъяпI: хIакъя,,]

6. Anlamli birer cümle oluşturunuz

ихаауп, даара, атама;	[йхъагIапI, дара, ахIвасабаба;]
ацакъя, уара, убама;	[абыхъв, уара, убама;]
Рица, иацы, сара, сыкан;	[РицIа, йацы, сара, саъан;]
азиа, Рица, изеипшроузеи.	[агвал, РицIа, йшпапшу.]

Ацакъя	[бхъвы]	- kayalık
акъякъя	[къаакъя]	- yassı, yauvan
ахакъя	[хIакъя]	- biber ezmek için kullanılan yası taş
иацы	[йацы]	- dün
алапкъа	[лапкъа]	- mısır somağı
ианба?	[йанба?]	- ne zaman?
икъашьуп	[йлымтIпI]	- kirlidir.

АУРОК 17 [АДЕРС 17]

К	ka	кы	акама
Кө	kəa	kəy	Акəа

акəыд [къвыд] акəаkəa [акъвакъва] Кəараса [Къвараса]
 Акəа [Акъва] акəара [къвара] акəраан [къанджъа]

Кəараса Акəа дынхоит. Акəа Амшын Еикəа акны икоуп (ишьтоуп).
 Акəа Аңсны иахтнықалакуп. Акəа амшын акəара даара иңшоуп.

[Къвараса Акъва дыбзазиті. Акъва Амшын КвайчІва апны йаъапІ
 (йщтіапІ). Акъва Апсны йаквтакъалапІ. Акъва Атенгъыз КвайчІва
 акъвара дара йпшдзапІ.]

- Кəараса дабанхои ?	[- Къвараса дабабзазауа?]
- Кəараса Акəа дынхоит.	[- Къвараса Акъва дыбзазиті.]
- Изеиңшоузеи Акəа ақалақ ?	[- Йшпапшу Акъва къала?]
- Акəа ақалақ даара иңшоуп.	[- Акъва къала дара йпшдзапІ.]

Ezberleyiniz

сыкоуп - сыкан. [саъапІ – саъан.]

ALIŞTIRMALAR

1. Diyalogu tamamlayınız

- Сара Акəа сынхоит.	[- Сара Акъва сыбзазиті.]
-	[-
- Акəа ақалақ даара иңшоуп.	[- Акъва къала дара йпшдзапІ.]
-	[-
- Сара Акəа бзиа избоит.	[- Сара Акъва бзи йызбиті.]

2. Ezberleyiniz

сыкоуп – укоуп – быкоуп – икоуп (ыкоуп) – дыкоуп – ҳакоуп – шəыкоуп
 [саъапІ – уаъапІ – баъапІ – йаъапІ – йьъапІ – даъапІ – хəаъапІ – шваъапІ]

3. Türkçe'ye çeviriniz

Ара сыкоуп. Ара сыказам.	[Араъа саъапІ. Араъа сгъаъам.]
Ара дыкоуп. Ара дыказам.	[Араъа даъапІ. Араъа дгъаъам.]
Иахъа дыкоума ?	[УахъчІва дыъума?]
Иара (лара) дыкоума ?	[Йара (лара) дыъума?]

4. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız.

- Уаха дыкоума ?	[- УахьчIва дыгума ?]
- Уа дыкоуп.	[- Ауи даъапI.]
- Ауок дыказам.	[- Ауок дгъаъам.]
- Сара сыкан.	[- Сара саъан.]
- Сара акъыд бзиа	[- Сара акъвыд бзи йызбитI.]
- Уара бзиа иубома ?	[- Уара бзи йубума?]
- Аам, бзиа	[- Цта, бзи

акъыд	[къвыд]	- fasulye
акъакъа	[къвакъва]	- sırt
акъараан	[къанджъа]	- karga
акъара	[къвара]	- sahil
акъараакны	[къвараакны]	- sahilde
Амшын Еикъа	[Амшын КвайчIва]	- Karadeniz
Амшын Еикъа акъараакны	[Атенгъыз КвайчIва акъварапны]	
	- Karadeniz sahilinde	

АУРОК 18 [АДЕРС 18]

X	[X]	ха	[ха]	хы	[хы]	аха	[аyаса]
Х	[XI]	ха	[xla]	хы	[xly]	аха	[xla]

алаха [лахIа]	хара [xlара]	ахапы [xlatшпы]	ахамта [xamта]
аха [аyаса]	ахара [аglара]	ахал [пхIал]	аха [пхIа]
ашымха [шымхIа]	ахауа [xlayа]	алымха [лымхIа]	ах [ахI]

Амш бзиоуп. Амра пхоит. Апхынра ааит. Ахауа цкъоуп, ахауа бзиоуп.
Хара ныкъара хцоит. Сабду Акъака дцоит. Сашъеи сани Абжъакъа
ицоит. Уака дара ашъыр ртаауеит.

[Амш бзипI. Амара глапхитI. Апхынра гайтI. АхIауа цкъапI, ахIауа бзипI. ХIара
ныкъвара хIцитI. Сабду Акъвакъа дцоитI. Саци сани Абжъакъва йцитI. Ауаъа
дара швыр глархъвшитI.]

Аха, алаха, ашымха шъыруп.
Уаха шъырс иудыруазеи ?
Уаха шъырс ибдыруазеи ?

[xla, laxIa, шымхIа швырпI.]
[Ауат рахIа швырта йудыруайа?]
[Ауат рахIа швырта йыбдыруайа?]

* * *

- Есма, ахауа зеипшоузеи ?	[- Есма, ахлауа йшпапшу?]
- Ахауа бзиоуп, ицкьоуп.	[- Ахлауа бзипі, йцкьяпі.]
- Ацсабара зеипшоузеи ?	[- Апсабара йшпапшу?]
- Ацсабара пшзоуп.	[- Апсабара пшдзапі.]
- Уажәы иарбан аамтоу ?	[- Ужвы запш гламтай?]
- Уажәы пхынроуп.	[- Ужвы пхынпі.]
- Апхын ашәыр калома ?	[- Апхын швыр йауума?]
- Ааи, апхын ашәыр калоит.	[- Цта, апхын ашвыр йауиті.]
- Бара шәырс ибдыруазеи ?	[- Бара швырта йыбдыруайа?]
- Аха, ашымха, алаха.	[- Хла, шымхла, лахла.]

Ezberleyiniz

Абжъакәәка, Акәәка, Гаграка, Очамчырака (иаба) ?
[Абжъакъва, Акъва, Гагра, Очамчыра (йаба) ?]

ALİŞTIRMALAR

1. “ахаpa” fiilini çekiniz

Сара исахаит. Уара [Сара йсаглаті. Уара]

2. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Biz meyveleri topluyoruz. Ben armut, defne kirazı ve incir topluyoruz.
Ben meyve seviyorum. Ben kırlangıçın sesini duydum.

3. Boşluklara gerekli çekim eklerini yazınız

Хара Акәә_ хцоит. Шәара Гагра_ шәцома ?
Санду Очамчыра_ дцоит. Сашъа Шәача_ дцоит.

[Хлара Акъва(х) хіциті. Швара Гагра(х) швцума?]
[Санду Очамчыра(х) дциті. Саща Швача(х) дциті.]

алаха	[лахла]	- incir
аха	[хла]	- armut
ашымха	[шымхла]	- defne kirazı
апха	[пхла]	- kız evlat
ахауа	[хлауа]	- hava
ацсабара	[псабара]	- doğa, tabiat
апхал	[пхлал]	- sürahi (testi)
алымха	[лымхла]	- kulak
ах	[ахл]	- bey, prens; kral

ALIŞTIRMALAR

1. Diyalogu tamamlayınız

- Бара ибыхъзузеи ? (ибыхъзуи ?)	[- Бара йбыхъызйа?]
-	[-
- Бара ибыжәлоузеи ? (ибыжәлои ?)	[- Бара йбыжвлайа? (бызууда?)]
-	[-.....]
- Бара баґсуоума ?	[- Бара бапсыуума?]
-	[-.....]
- Бара бабанхои ?	[- Бара бабабзазауа?]
-	[-.....]

2. Türkçe'ye çeviriniz

Сара асахъа ґысхуеит. Амра ашәкәы даґхьоит. Шәара ашәкәы шәаґхъома? Шәара ахъаґарч жәбахъома ? Иахъа амш бзиоуп. Иахъа амш бааґсуп.

[Сара сурат сґпиті. Амра пхъага даґхъиті. Швара аґхъага швапхъума? Швара пыжв жвбахъума? УахъчІва амш бзипІ. УахъчІва амш гвымхапІ.]

3. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

- Siz kestane seviyormusunuz ?
- Evet, biz kestane seviyoruz.
- Siz şu resmi gördünüz mü?
- Hayır o resmi görmedik.

4. Soruları cevaplandırınız

Бара ибыхъзузеи ?	[Бара йбыхъызйа ?]
Бара ибыжәлоузеи ?	[Бара йбыжвлайа (бызууда) ?]
Уара уарбану ?	[Уара узаджвыда?]
- Сара Алхас соуп	[-Сара Алхас сакІвпІ]
Бара барбану ?	[Бара бызаджвыда?]
- Сара Есма соуп.	[-Сара Есма сакІвпІ]
Иахъа шәахъоума ?	[УахъчІва швахъума?]
Иахъа сабшоума ?	[УахъчІва сабшума?]
Иахъа пшъашоума ?	[УахъчІва пщашума?]

аха	[хъа]	- kestane
ахъ	[хъзы]	- isim
ахъзуп	[йхъызп]	- onun (erkek) ismi(dir)
ахъызуп	[йлыхъызп]	- onun (bayan) ismi(dir)
ахъара	[апхъара]	- okumak
ахъы	[хъапщ]	- altın
ахъапарч	[пыжв]	- kirpi
асахъа	[сурат]	- resim
ашъахъа	[швахъа]	- pazartesi
цыхъ	[цыхъ]	- geçen sene
ахъа	[уахъчъа]	- bugün
асахъа тысхуеит	[сурат счпит]	- resim yapıyorum
Иахъа шъахъоуп	[уахъчъа швахъап]	- bugün pazartesi

АУРОК 20 [АДЕРС 20]

Х [X]	ха [ха]	хы [хы]	ахаша [хаша]
Хә [Xә]	хәа [хәа]	хәы [хвы]	ахәаша [хваша]

арахә [рахвы]	ахәша [хвша]	ахәмарга [хъвамарга]
ахәы [хъвы]	ахәда [хъвда]	ахықә [хъакв]
ахәмарра [хъвмарра]	амахә [махъвда]	ахәа [хъва] ахә [хвы]

Иацы хәашан. Амш бзиан. Амра пхон. Ахәауа цкъан, ахәауа бзиан. Санду дааит. Санду Кама лыхъзуп. Уи ахәша хъаалгеит.

[Иацы хвашан. Амш бзийын. Амара глапхун. Ахләуа цкъан, ахләуа бзийын. Санду дглайт. Санду Кама лыхъызп. Ауи хвша хъааглапгат.]

Амчыбжъ амшқәа ирыхъзузеи ? Ашәахъа, ашаша, ахаша, апшъаша, ахәаша, асабша, амәыша.

[Амчыбжъ амшква йрыхъызйа? Швахъа, гъаша, хаша, пщаша, хваша, сабша, мтшаша]

Шака мшы усура мышқәоузеи ? Хәымш.
[Заъара мышйа уысхара амышква ? Хвмышк]

Шака мшы цсшъара мышқәоузеи ? Цымш.
[Заъара мышйа тшпсшара амышква? Гъымшк]

Ezberleyiniz

Иахъа шъахъоуп	Иацы шъахъан	Иахъа хәашоуп	Иацы хәашан
[Уахъчъа швахъап]	Йацы швахъан	Уахъчъа хвашап]	Йацы хвашан]

ALİŞTIRMALAR

1. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Dün hava güzeldi. Dün cumaydı. Dün pazartesiydi.
Ağacın dalı. Haftanın günleri

2. Boşluklara uygun birer harf yazınız

Сара _ыхәмаруеит. Уара _хәмаруеит. Бара _ыхәмаруеит. Иара _ыхәмаруеит. Иара (ала) _хәмаруеит. Хара _ахәмаруеит. Шәара _ыхәмаруеит. Дара _хәмаруеит.

[Сара _хъвмаритI. Уара _хъвмаритI. Бара _хъвмаритI. Йара _хъвмаритI. Йара (ала) _хъвмаритI. ХIара _хъвмаритI. Швара _хъвмаритI. Дара _хъвмаритI.]

3. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Иахьа шәахьоуп.	Иацы мөышан	[УахьчIва швахьапI. Йацы мтшашан]
Иахьа сабшоуп.	Иацы	[УахьчIва сабшапI. Йацы
Иахьа ғашоуп.	Иацы	[УахьчIва гIвашапI. Йацы
Иахьа хәашоуп.	Иацы	[УахьчIва хвашапI. Йацы

арахә	[рахвы]	- hayvan (genel) /sığır
арахәыц	[рахъва]	- iplik
ахә	[хвы]	- değer, fiyat
ахәаша	[хваша]	- cuma
ахәмарра	[хъвамарра]	- oynamak, oyun
ахәмарга	[хъвамарга]	- oyuncak
ахәа	[хъва]	- kül
амахә	[махъвда]	- dal
ахықә	[хъакв]	- zirve
ахәы	[хъвыц]	- pay, hisse
ахәда	[хъвда]	- boyun

АУРОК 21 [АДЕРС 21]

Х [xI]	ха [xIa]	хы [xIы]	аха [xIa]
Хә [xIв]	хәа [xIва]	хәы [xIвы]	ахәа [xIва]

аҭаҭа [бнахваса]

аҭаҭыс [ххвыс]

аҭаҭара [ххвара]

саҭаҭа [сахца]

аҭаҭаҭа [ххвынап]

амаҳә [мхлвы]

аиаҳәшьа [ахца]

аҳәыс [хлвыс]

аҳәаса [хлваса]

аҳәоу [ажванахъа]

алаҳәә [лахлва]

аххәә [хъхлва]

аҳәса [хлвсыса]

аҳәыхә [хлвыхлв]

Сара сымаҳә Беслан ихъзуп. Беслан ипҳәыс сара саҳәшьа лоуп.
Саҳәшьа Кама лыхъзуп. Кама ауниверситет дтоуп. Ацара бзианы илцоит.

[Сара смьохв Беслан йыхъызп. Беслан йпхлвыс сара сахца лаклвп. Сахца
Кама лыхъызп. Кама ауниверситет далап. Апхъара бзита дацтап.]

- Кама бара шәыр хкыс ибдыруази ?

- Ада алаҳа, ашымҳа,

- Ианбаауа аҳәаса ?

- Адзын икалоит.

- Ианбаауа алаҳа ?

- Адапхан икалоит.

[- Кама, бара швырхъзыта йыбдыруайа?]

[- Хла, лахла, шымхла,]

[- Ианбаууа ахлваса?]

[- Апхын йауит.]

[- Ианбаууа алахла?]

[- Адзын йауит.]

Есма, ищәа ииашаны!

Ахра, ищәа ииашаны!

Ииашаны ищәа! Ииашаны ишъщәа!

[Есма, йхлва райшата!]

[Ахра, йхлва райшата!]

[Райшата йхлва! Райшата йшвхлва!]

ALIŞTIRMALAR

1. Soruları cevaplandırınız

Изеицшроузеи аҳәыхә ?

Иканатцозеи аҳәыхә ?

Изеицшроузеи алаҳәә ?

Иканатцозеи алаҳәә ?

Изеицшроузеи ажәцыс ?

Иканатцозеи ажәцыс ?

[Йшпапшу ахлвыхлв?]

[Йгланачпауайа ахлвыхлв?]

[Йшпапшу алахлва?]

[Йгланачпауайа алахлва?]

[Йшпапшу ажвцы?]

[Йгланачпауайа ажвцы?]

2. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Doğru söyle! Doğru söyleyin! Ben doğru söyledim. Sen doğru söylüyorsun.

3. "аҳәара" fiilini çekiniz.

Сара исхәоит - Уара

[Сара йысхлвит - Уара

4. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Сара ашәә

Уара ажәәинраала

Бара ажәә

Дара ахәоу

[Сара ашва]

[Уара ажваныргIал]

[Бара ажва]

[Дара ажванахъа]

5. Anlamli birer cümle oluşturunuz

ашәә, сара, исхәоит, бзианы;

даара, сара, сыбжъы, хаауп;

башъа, бара, ашәә, ихәома, бзианы.

уахәшъа, уара, бзианы, ашәә, илхәома;

[уахца, уара, бзита, ашва, йылхIвума?]

[ашва, сара, йысхIвумтI, бзита;]

[дара, сара, сыбжъы, хъагIалI;]

[баца, бара, ашва, ихIвума, бзита;]

6. Ömekleri sıralayınız

ашәырқәә

: абхәә,,,

атцарақәә

: ахәықә,,,

Ахәықә

[хIвыхIв]

- güvercin

ахәыс

[хIвыс]

- buzağı

ахәынап

[хIвынапI]

- fare

абхәә

[бнахIва]

- acı erik

ахәоу

[ажванахъа]

- cümle

аххәә

[хъхIва]

- tarak

ахәара

[хIвара]

- söylemek

ашәә схәоит

[ашва схIвитI]

- şarkı söylüyorum

ихәә

[йхIва]

- söyle!

ишәхәә

[йшхIва]

- söyleyiniz!

алахәә

[лахIва]

- ekin kargası

апхәыс

[пхIвыс]

- kadın

ахәса

[хIвсыса]

- kadın ve kızlar (çoğul isim)

амахә

[мхIвы]

- damat ; enişte

аиахәшъа

[ахца]

- kızkardeş

АУРОК 22 [АДЕРС 22]

Г [Г]

га [га]

гы [гы]

абга [бага]

Г [Гъ]

ҕа [Гъа]

ҕы [Гъы]

абҕа [бГъа]

Абга гыгшәыгуп. Уи абна илоуп. Абҕаб шәарахуп. Уи даара идууп, иңшзоуп.

[Абага швырпі. Ауи абна йылапі. Абначв шварахпі. Ауи дара йдупі, йпшдзапі.]

Аҕба амшын ихуп. Аҕба дууп. Уи Баҕап иаб даанагеит.

[Аҕба амшын йахъыпі. Аҕба дупі. Ауи Батал йаба дҕланагті.]

- Баҕал иаб дабаказ ?
- Акәа дыкан.
- Ихъзузеи Баҕал иаб ?
- Бағыр ихъзунп.
- Дабацои Бағыр ?
- Акыҕахъ дцоит.

- [– Батал йаба дабаъаз?]
- [– Акъва даъан.]
- [– Йыхъызйа Батал йаба?]
- [– Бағыр йыхъызпі.]
- [– Дабацауа Бағыр?]
- [– Акыт ахъыла дциті.]

ALİŞTİRMALAR

1. Diyalogu tamamlayınız

- Илыхъзузеи ари азҕаб ? [– Йыхъызйа ари апхывыспачкывын?]
- [–]
- Дабаказ лара ? [– Дабаъаз лара?]
- [–]

2. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Сара збеит. Абағыр ахәоит. Уи хаауп (бзиоуп)
[Сара збаті. Аціис ахівиті. Ауи хъагҕапі (бзипі)]

3. Soruları cevaplandırınız

- Уара аҕба убахъоума ? [- Уара ҕба убахъума?]
- Изеиңшроузеи аҕба ? [- Йшпапшу аҕба?]
- Иаанагада уи ? [- Йҕланагада ауи?]

4. Örnekleri sıralayınız

- Ацарақәа : абағыр, , [- Ацлараква : ціис, ,]
- Ашәарахқәа : абҕаб, , [- Ашварахква : бначв, ,]

5. Anlamlı birer cümle oluşturunuz

- ихуп, амшын, аҕба; [йахъыпі, амшын, аҕба;]
- лбеит, абҕаб, азҕаб; [лбаті, бначв, апхывыспачкывын;]
- Акәа, аҕба, аскъала, иаадгылт. [Акъва, аҕба, аскъальа, ҕадгылті.]

6. Anlamli sözcük oluşturunuz

a	a	б	a . a
a б . a	a б . a б	.. б a	р
б	a	a	a
a			

ағба	[гъба]	- gemi
абағыр	[цлис]	- serçe
абғаб	[бначв]	- Kafkas bizonu
даанагеит	[дгланагт]	- onu- getirdi
азғаб	[пх выспачк вын]	- genç kız
абға	[бгъа]	- bel, sırt
абга	[бага]	- tilki
ағра	[гъра]	- ala, alaca
Амшын ихуп	[Амшын йахъап]	- Denizin üzerindedir.

АУРОК 23 [АДЕРС 23]

Г [Г]
Гъ [Гъ]

га [га]
гъа [гъа]

гы [гы]
гъы [гъы]

амгъал [мгъал]
агъалара [хринара]

агъама [гъама]
адгъыл [адгъыл]

ауаргъала [хрина]
агъыл [гъыль]

Агъыл шөтүп. Уи даара иңшзоуп. Сара агъыл каңшықәи, агъыл шкәакәәқәи бзиа избоит. Кама лымширазы агъылқәа хамтас илыстөит. Урт даараза иңшзан.

[Агъыль х|врапшдзап|. Ауи дара йпшдзап|. Сара агъылькъапщыкви агъыльшк|вок|вакви бзи йызбит|. Кама лымшира ахъаз агъыльква х|амтата лыстат|. Ауат швабыжта пшдзан]

- Кама, агъыл шкәакәа бзиа иббома ?
- Ааи, бзиа избоит.
- Бара, Амра ?
- Саргы даара бзиа избоит.

- [- Кама, агъыльшк|вок|ва бзи йыббума?]
- [- Щта, бзи йызбит|.]
- [- Бара, Амра?]
- [- Саргыи швабыжта бзи йызбит|.]

- Амра, бара амгьал бзиа ибымбазои ?
 [- Амра, бара мгьал бзи гьыбымбума?]
 - Ишқасымбои! Амгьал агьама даара ихаауп.
 [- Йшпасымбауа! Амгьал агьама йхъагланл.]

ALIŞTIRMALAR

1. Türkçe'ye çeviriniz

Сан амгьал лзит. Уи агьама даара ихаауп. Саҳәшьа агьыл шкәәкәа лыртеит.

[Сан мгьал лрыдзитл. Ауи агьама дара йхъагланл. Сахща агвьильшкIвокIва гIалыртатл.]

2. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Benim gülüm var. Ben kırmızı gül seviyorum. Büyükanнем ekmek pişirdi.

3. Anlamli birer cümle oluşturunuz

агьыл, сара, избоит, сан, бзиа; [агвьиль, сара, йызбитл, бзи;]
 лзит, иахъа, амгьал, саҳәшьа; [лрыдзитл, уахъчIва, амгьал, сахща;]
 лгьылқәа, изеиңшроузеи, Хьыбла; [лгвьильква, йшпапшу, Хьыбла]

амгьал	[мгьал]	- mısır ekmeği
агьыл	[гвьиль]	- gül
адгьыл	[адгьыл]	- yer, toprak
ауаргьала	[хрина]	- salıncak
агьалара	[хринара]	- salınmak
агьама	[гьама]	- tat, lezzet
агьыл шкәәкәа	[гвьильшкIвокIва]	- beyaz gül
агьыл қаңшь	[гвьилькъапщы]	- kırmızı gül

АУРОК 24 [АДЕРС 24]

Г [Гъ]	га [гъа]	гы [гъы]
Гь [Гъь]	гъа [гъаь]	гъы [гъыь]

абгъы [бгъыь]	адагъ [бгъыь]	акөтагъ [квтIагъь]
агъыч [гъыч]	агъра [гъьра]	арбагъ [арба]

Адагъ азмах иџоуп. Уи абжы саџаит. Ашыжь арбагъ абжы саџаит.
[Ада адзырта йтапI. Ауи абжы заглагI. Щымта арба абжы заглагI.]

- Иканаџозеи арбагъ ?	[- ЙгIаначпауайа арба?]
- Арбагъ кыкы-кыкыхъа абжы гоит.	[- Арба кIыкIы-кIыкIыхIва абжы гIагитI.]
- Ианба ?	[- Йанба?]
- Шыжьы.	[- Щымта.]
- Иаба ?	[- Йаба?]
- Акыџакны.	[- Акытапны.]

* * *

- Икарџозеи адагъкъа ?	[- ЙгIарчпауайа адаква?]
- Азмах иџоуп.	[- Адзырта йтапI.]
- Адагъкъа рыбжьы шџаго ?	[- Адаква рыбжьыква шпаглагауа?]
- Къа-къа-къа хъа.	[- Къва-къва-къва хIва.]

ALIŞTIRMALAR

1. Aşağıdaki sözcükleri ezberleyiniz

акџты [аквтIу]	акџата [бабыщ]	акџтагъ [квтIагъь]
арбагъ [арба]	абгъы [бгъьы]	адагъ [ада]

2. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Азџаб лзит.	[АпхIвыспачкIвын лрыздитI.]
Уи даара ихаан.	[Ауи дара йхъагIан.]
Сара бзиа избазом.	[Сара бзи гъызбум.]

3. Soruları cevaplandırınız

Иканаџозеи ?	[ЙгIаначпауайа?]
Арбагъ	[Арба
Адагъ	[Ада
Ахъыхъ	[АхIыхIхIв
Аџсыз	[АпсIачва

арбагъ	[арба]	- horoz
абгъы	[бгъьы]	- yaprak
адагъ	[ада]	- kurbağa
акџтагъ	[квтIагъь]	- yumurta
агъыч	[гъыч]	- hırsız
агъра	[гъьра]	- azarlamak
абжы саџаит	[абжы заглагI]	- sesi duydum

АУРОК 25 [АДЕРС 25]

Г [Г]	га [га]	гы [гы]	агара [гара]
Гө [Гв]	гәа [гы]	гәы [гвы]	агәара [гвара]

агәы [гвы]	агәара [гвара]	агәыр [гвры]
ацгәы [цгвы]	агәыла [гвыла]	агәта [квта]
агәам [гвампа]	агәрагара [айгвгъара]	амагә [чрыкъв]
Гәында [Гвында]	агәалашәара [глагвалашара]	

Гәында Гәдоута дынхоит. Гәында лгәыла Гәдиса ихъзуп. Гәдиса иашта пшзоуп, идууп. Ашта агәара акәыршоуп. Уи агәара ҳаракуп.

[Гвында Гвдоута дыбзазиті. Гвында лгвыла Гвдиса йыхъызпі. Гвдиса йышта пшдзапі, йдупі. Ашта агвара аківыршапі. Ауи агвара хіларакыпі.]

– Уара угәыла ихъзузеи ?	[– Уара угвыла йыхъызйа?]
– Гәдиса ихъзуп.	[– Гвдиса йыхъызпі.]
– Гәдиса иашта агәара акәыршоума ?	[– Гвдиса йышта агвара аківыршума?]
– Ааи, Гәдиса иашта агәара акәыршоуп.	[– Цта, Гвдиса йышта агвара аківыршапі]
– Изеицшроузеи Гадиса игәара ?	[– Йшпапшу Гвдиса йгвара?]
– Даара ихаракуп.	[– Дара йхларакыпі.]

ALIŞTIRMALAR

1. Türkçe'ye çeviriniz

Ашта агәта. Ацла амцан. Агәара акәыршоуп. Кама лгәыла. Ҳацгәы Цис ахъзуп.

[Ашта аквта. Ацла ацлахъ. Агвара аківыршапі. Кіама лгвыла. Хіацгвы Ціис ахъызпі.]

2. Diyalogu tamamlayınız

- Уара ацгәы умоума ?	[- Уара цгвы умума ?]
-	[-]
- Изеицшроузеи уара уцгәы ?	[- Йшпапшу уара уцгвы ?]
-	[-]

3. Ezberleyiniz

Сара исгәалашәеит.	[Сара йгласгвалашваті.]
Сара агәра згеит.	[Сара йазхъасцлаті.]
Сара агәра згоит.	[Сара йазхъасцлиті.]

4. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Ben inandım. Sen inandın. O inandı. Biz inandık. Siz hatırladınız. Onlar hatırladı.

агәы	[гвы]	- kalp
агәыла	[гвла]	- komşu
ацгәы	[цгвы]	- kedi
агәыр	[гвры]	- iğne
амагә	[чрыкъв]	- çizme
агәара	[гвара]	- çit, duvar
агәрагара	[айгвгъара]	- güvenmek
агәалашәара	[глагвалашвара]	- hatırlamak

АУРОК 26 [АДЕРС 26]

ҫ [Гъ]	ҫа [Гъа]	ҫы [Гъы]	аҫра [Гъра]
ҫә [Гъв]	ҫәа [Гъва]	ҫәы [Гъвы]	аҫәра [Гъвра]
ҫәада [Гъвада]	аҫәы [Гъвы]	абаҫәаза [багъваза]	аҫәҫәа [Гъвгъва]

ҫәада қытоуп. Гәында ҫәада дынхоит. ҫәака ҫәада дынхазом. Уи Кәтол дынхоит. ҫәака игәыла Кама Акәака дцоит. Уи Акәа ауниверситет дтоуп. Уака ацара лцоит.

[Гъвада кытпӀ. Гвында Гъвада дынхоитӀ. ГъвакӀа Гъвада дыгъбзазум. Ауи КӀвтӀол дыбзазитӀ. ГъвакӀа йыгвла КӀама Акъва дцитӀ. Ауи Акъва ауниверситет дтапӀ. Ауаӕа дапхытӀ.]

- Гәында, бабацои ?	[- Гвында, бабацауа?]
- ҫәадака сцоит.	[- Гъвада сцитӀ.]
- Инхода уака ?	[- Йыбзазауада ауаӕа?]
- Уака сандуи сабдуи нхоит.	[- Ауаӕа сандуи сабадуи йыбзазитӀ.]

ALİŞTIRMALAR

1. Soruları cevaplandırınız

Уабацои ?	(Акәака)	[Уабацауа?	(Акъва)]
Бабацои ?	(ҫәадака)	[Бабацауа?	(Гъвада)]
Шәабацои ?	(Ткәарчалка)	[Швабацауа?	(Ткъварчал)]

2. Diyalogu tamamlayınız

-	[-]
- Ткəарчалка сцоит.	[- Тікьварчал сциті.]
-	[-]
- Саб дынхоит.	[- Саба дыбзазиті.]

3. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

- Siz nereye gidiyorsunuz ?	- Biz Sohum'a gidiyoruz.	- Bugün?

4. Boşluklara uygun birer zamir yazınız

	сыгəгəууп
	угəгəууп
	быгəгəууп
	дыгəгəууп
	быгəгəоума ?
	угəгəоума ?

5. Soruları cevaplandırınız

- Уара угəгəазами ?	[- Уара угьгьвгьвамма?]
- Бара Акəака бымцазои ?	[- Бара Акьва бгьымцума?]
- Лара акытахь дымцазои ?	[- Лара акыт ахьыла дгьымцума?]

6. Anlamli birer cümle oluşturunuz

сықалақь, иңшзоуп, сара, даара;	[скьала, йпшдзапI, сара, дара;]
дцоит, Гəадака, сахəшьа;	[дцитI, Гьвада, сахща;]
уара, уандуи, иабанхои, уабдуи;	[уара, уандуи, йабабзазауа, уабадуи;]
Гəада, урт, инхоит.	[Гьвада, ауат, йыбзазитI.]

агəы	[гьвы]	- tahta, kalas
агəра	[гьвра]	- gem, dizgin takımı
агра	[гьра]	- ala, alaca
абагəаза	[багьваза]	- liman
агəгəа	[гьвгьва]	- güçlü, dayanıklı

АУРОК 27 [АДЕРС 27]

Q [ГIв]

Qa [ГIва]

Qы [ГIвы]

аQы [чагыр]	ацаQы [апхьагIвы]	ауаQы [гIвычIвгIвыс]
аQа [лгIва]	аQра [гIвра]	аQаша [гIваша]
арцаQы [арыпхьагIвы]	аQа [мгIва]	аQыза [гIвза]
аQны [гIвна]	аQада [гIвадахьы]	аQра [гIвра]

Сара соыза Наоеи ихъзуп. Наоеи Акѳа дынхоит. Уаѳа ауниверситет дѳоуп. Наоеи ипѳѳыс Сырма лыхъзуп. Сырмагы дыстудентуп. Сырма асалам шѳкѳы лѳит.

[Сара сыгвза Нагвей йыхъызп. Нагвей Акѳа дыбзазит. Ауаѳа ауниверситет дѳап. Нагвей йпѳѳыс Сырма йлыхъызп. Сырмагы дапхъагвып. Сырма сальамшѳѳа лгвйт.]

- Ахра иѳыза зѳаб илыхъзузеи ?	[- Ахра йыгвзапѳѳыспа йлыхъызйа?]
- Амра лыхъзуп.	[- Амра лыхъызп.]
- Уара уѳыза арѳыс ихъзузеи ?	[- Уара уыгвзачквын йыхъызйа?]
- Наоеи ихъзуп.	[- Нагвей йыхъызп.]
- Дабанхои Наоеи ?	[- Дабабзазауа Нагвей?]
- Акѳа дынхоит.	[- Акѳа дыбзазит.]
- Исаѳѳа дахъынхо иадрес.	[- Йгласахв даѳабзазауа адрес.]
- Аргѳын имѳа, аѳны аномер 9.	[- Аргвын ймгва, агвна номр 9]

Ezberleyiniz

Сара сыѳуеит [- Сара сыгвтит]	- Ben koşuyorum.
Сара сыѳуеит [- Сара сгвтит]	- Ben yazıyorum.

ALIŞTIRMALAR

1. «аѳра [гвѳра] - koşmak» ve «аѳра [гвѳра] - yazmak» **fillerini çekiniz**

2. Diyalogu tamamlayınız

- Уара уѳыза Кама лыхъзми ?	[- Уара угвза Клама лыхъызума?]
-	[-
- Бара бѳыза Наоеи ихъзми ?	[- Бара быгвза Нагвей йгйыхъызмма?]
-	[-.....]

3. Soruları cevaplandırınız

- Аѳара абалѳои уѳыза ?	[- Дабапхъауа угвза?]
- Аѳара абалѳои бѳыза ?	[- Дабапхъауа быгвза?]
- Дабанхои шѳѳыза ?	[- Дабабзазауа швыгвза?]
- Дабаѳаз иаѳы уѳыза ?	[- Дабаѳаз йаѳы угвза?]
- Шѳабаѳаз иаѳы шѳара ?	[- Швабаѳаз йаѳы швара?]

4. Anlamli birer cümle oluşturunuz

бѳыза, абалѳои, аѳара, бара;	[быгвза, дабапхъауа, бара;]
соыза, иѳууп, иѳны, сара, даара;	[сыгвза, йѳуп, йгвна, сара, дара;]
аѳара, аѳаѳы, иѳоит, бзианы;	[апхъара, апхъагвы, дапхъит, бзита;]
ачараѳы, сара, дыѳан, саѳѳшѳа;	[атаѳанадылѳра, сара, даѳан, сахѳа;]
ауниверситет, дѳоит, ахъ, соыза.	[ауниверситет, дѳит, ахъыла,сыгвза]

амоа	[мгІва]	- yol
аоны	[гІвна]	- ev
аоы	[чагыр]	- şarap
аоаша	[гІваша]	- salı
ацаоы	[апхьагІвы]	- öğrenci
артцаоы	[арыпхьагІвы]	- öğretmen
ауаоы	[гІвычІвгІвыс]	- insan
аоада	[гІвадахьы]	- kuzey
алоа	[лгІва]	- duman
аора	[гІвра]	- koşmak
аора	[гІвра]	- yazmak
асаламшәкәы	[сальамшвъя]	- mektup
ауниверситет дтоуп	[ауниверситет дтапІ]	- o üniversitededir.

АУРОК 28 [АДЕРС 28]

Ц [Ц]	ца [ца]	цы [цы]	аца [аца]	аца [ца]
Цә [Чв]	цәа [чва]	цәы [чвы]	ацәа [чва]	ацәа [чва]
Ц [цІа]	ца [цІа]	цы [цІы]	аца [цІа]	
Цә [чІв]	цәа [чІва]	цәы [чІвы]	ацәа [чІва]	

ацә	[ачв]		
ацәа	[чва]	ацәа	[чІва]
ацәа	[чва]	ацәы	[чІвы]
анацәа	[мачвы]	ацәцәа	[уадгына]
азҕабцәа	[хІвссачва]	ацәымҕ	[чІвымагы]
ацәәжәара	[ачважвара]	ацәоан	[чІвгІван]
ацәымза	[чвамза]	ацәца	[чІвыца]
амацәаз	[мачвхъаза]	амхатцә	[мхІачІва]
ацәәкәа	[чвакьва]	ахыртцәы	[хырчІвы]
аҕаацәа	[тгІачва]	ацәоан	[чІвгІван]

Азҕабцәа аштакны игылан. Урт еицәәжәон. Ус ацәцәа калеит. Нас дара рыккласс уада иньоналеит.

[АхІвссачва аштапны йгылан. Ауат йайчважвун. Йара ауи агІан ауадгына йгІастІ. Ауасамцара дара рккласс пеш йыгІвналтІ.]

- Уара азба уакуама ? (уамкзои ?)
- Ааи, азба сакуеит. (Сышпамкуеи ?)
- Аа, ижә азы! Ига ацәца!
- Иабакоу ацәца ?
- Аа иахьыкоу!

- [- Уара удзышума? (угьдзымшума?)]
- [- Цта, сдзышиті. (Сышпадзымшуа?)]
- [- Аа, йыжв адзы! Инахв адзыжвга!]
- [- Иабаъу адзыжвга?]
- [- Аа йахьбаъу?]

- Бара бтаацәароума ?
- Мап, сара стаацәаразам.
- Ааи, сара стаацәароуп.

- [- Бара тгачвара балума?]
- [- Мамо, сара тгачвара сгалам.]
- [- Цта, сара тгачвара салапІ.]

- Ақәаура иакәыцма ? (Иакәымцзеи ?)
- Ааи, иакәыцит. (Ишпакәымци!)
- Амш еилгама ? (еилымгазеи ?)
- Ааи, амш еилгеит. (Ишпеилымгеи!)

- [- Аквашуа йашласма? (йгъашламсма?)]
- [- Цта, йашластІ. (Йшпашламс!)]
- [- Амш алаплатіама? (гъаламплатіама?)]
- [- Цта, амш алаплатіатІ. (Йшпаламплатіа!)]

ALİŞTIRMALAR

1. Abhaz/Abazaca'ya çeviriniz

- Sen elma seviyor musun? (sevmiyor musun?)
- Evet ben çok seviyorum. (Nasil sevmem!?)
- Bana elma ver.
- Al, arkadaşına da ver.

2. Soruları cevaplandırınız.

- Уара утаацәара дуума ?
- Уан илыхъзузеи ?
- Уаб ихъзузеи ?
- Уахәшьа илыхъзузеи ?
- Уашъа ихъзузеи ?

- [- Уара утгачва дуума?]
- [- Уан йлыхъызйа?]
- [- Уаб йыхъызйа?]
- [- Уахща йлыхъызйа?]
- [- Уаща йыхъызйа?]

3. Türkçe'ye çeviriniz

Сара ацәыцала азы жәуеит. Сахәшьа мхәцәла ақашь лфойт. Саб ацәыцала ачаи ижәуеит. Уара еирызла азы ааугама ? Кама мхәбыстала абыста луеит.

[Сара дзыжвгала дзы сыжвитІ. Сахща мхләчІвала квырпахъагІа лфитІ. Саба дзыжвгала чай йыжвитІ. Уара айрыдзла дзы глаугама? КІама мхләбастала баста лчпитІ.]

ацә
ацәа
ацәәан

[ачв / чвы]
[чва]
[чІвгІван]

- öküz
- uyu
- kazık

амхәцә	[мх а ч ва]	- kaşık
ацәа	[чва]	- deri
ацәа	[чваба]	- balmumu
ацәажәара	[чважвара]	- konuşmak
аицәажәара	[айчважвара]	- karşılıklı konuşmak
амацәаз	[мачвхъаза]	- yüzük
ацәымза	[чвамза]	- mum
аҭаацәа	[тҭ а ч ва]	- aile
аҭаацәара	[тҭ а ч вара]	- aile kurumu, evlilik
сҭаацәароуп	[тҭ а ч вара салап]	- evliyim
ацәа	[ч ва]	- elma
ацәы	[ч вы]	- çöp, çırpı, yonga
ацәца	[дзыжвга]	- bardak
ацәымҭ	[ч вымагъ]	- çivi
ацәцәа	[уадгъына]	- zil
ацәцәа калейт	[уадгъына йҭласт]	- zil çaldı

АУРОК 29 [АДЕРС 29]

Д [Д]
Дә [~Дв~]

да [да]
дәа [~два~]

ды [ды]
дәы [~двы~]

адәы [рхъа]
ардәына [лах|ваквайч|ва]

адәыҭба [рхъагъба]
акәардә [рымдза]

адәыкрын [джвыккрын]

Адәыҭба Акәа авокзал иаадгылеит. Уи сара абжы саҳаит. Адәыҭба даанагеит сара сашъа Ахра. Ахра дыстудентуп. Аҭсны ауниверситет аҭны (аҭы) ацара иҭоит. Уи ацара ибзианы иҭоит.

[Архъагъба Акъва авокзал йҭладгылт|. Ауи сара абжы заҭлат|. Архъагъба дҭланагт| сара саща Ахра. Ахра дапхъаг|вып|. Апсны ауниверситет апны дапхыт|. Ауи апхъара бзита дацтап|.]

- Ахра, уанбааи ?
- Ашъыжъ сааит.
- Асааҭ шака рзы ?
- Асаак жәба рыбжазы.
- Узлаазеи ?
- Дәыҭбала сааит.

- [- Ахра, уанбаҭлай?]
- [- Щымта сҭлайт|.]
- [- Асахлат заъара апны?]
- [- Асахлат жвба рыбжъапны.]
- [- Узлаҭлаййа?]
- [- Рхъагъбала сҭлайт|.]

Ezberleyiniz

Узлааи(зеи) ? [Узлаҭлаййа?]

- Шъапыла сааит [Щап|ыла сҭлайт|]

- Машыынала сааит [Уандырла сгайт!]
- Дөыгбала сааит [Рхъагъбала сгайт!]
- Хайрпланла сааит [Пссаглагала сгайт!]

ALIŞTIRMALAR

1. Türkçeye çeviriniz

Адөыгба авокзал иаадгылеит. Уи Бағал даанагеит. Бағал сара сөыза иоуп.
[Архъагъба авокзал йгладгылт! Ауи Батал дгланагт! Батал сара сыгвза йаклвп!]

- Уара адөыгба абжыы уахама ? [Уара архъагъба абжыы уаглама?
- Ааи, исахаит. [Щта, йзагла!]

2. Soruları cevaplandırınız

- Изеипшроузеи адөыкрын ? [Йшпапшу аджвыкырын?]
- Адөыкрын пшзами ? [Аджвыкырын йыгпшдзамма?]
- Иканацозеи ардөына ? [Йгланачпауайа лахиваквайчва?]
- Уара ардөына умбазеи ? [Уара алахиваквайчва гьумбама?]

3. Verilen cümlelere uygun sorular yazınız

- Бағал адөахы дцеит. [Батал архъа ахыла дцат!]
- Даур аштафы дыхөмаруеит. [Даур аштапны дхъвмарит!]
- Азғабцөа аштакны игылоуп. [Ахлвссачва аштапны йгылап!]

4. Anlamlı birer cümle oluşturunuz

- иоуп, сара, сөыза, Бағал; [йаклвп!, сара, сыгвза, Батал;]
- Бағал, абжыы, адөыгба, уахама; [Батал, абжыы, архъагъба,]
- сара, даанагеит, сашыа, адөыгба; [сара, дгланагт!, саща, архъагъба;]
- адөыкрын, Амра, ибымбазои, бзиа. [аджвыкырын, Амра, гьбымбума, бзи]

ардөына	[лахиваквайчва]	- karataavuk kuşu
адөыгба	[рхъагъба]	- tren
адөыкрын	[джвыкырын]	- menekşe
акөардө	[рымдза]	- tabure
адөы	[рхъа]	- kır; dışarısı.

АУРОК 30 [АДЕРС 30]

ч [ч]	ча [ча]	чы [чы]	ачыс [час]
ч [чи]	ча [ча]	чы [чы]	ачыда [чыда]

ацкэын [чкIвын]	ацача [чIачIа]	ацандар [псыгь]
акэчышь [квчIыс]	абгахэычы [бага]	ахача [хызшвахь]
ахчаг [хькIы]	ацапшьара [чIапщара]	ахэычы [хвыц] ачыда
[чIыда]ахэаца [хва]	акэчарақэа [квчIараква]	

Абгахэычы абна илоуп. Уи даара игызмалуп. Уи зегьы ирдыруеит.

[Абага абна йылапI. Ауи дара хIайльапI. Ауи зымгIва йдыритI.]

- Ахра, уара абгахэычы убахьома (умбазаци) ?

[- Ахра, уара абага убахьума? (гьумбасма?)]

- Ишпэсымбац!

[- Йшпасымбас!]

- Иабоубеи ?

[- Йабауба?]

- Абна аёы.

[- Абна апны.]

Ари ацкэын даара дкэышуп. Уи абызшэақэа рацэаны идыруеит. Уажэы Ацсуа бызшэа ицоит. Алцшэа бзиақэагьы имоуп.

[Ари ачкIвын дара кьвышпI. Ауи абызшвакIва щардата йдыритI. Ужвы Апсуа бызшIва дапхьитI. АлцIшIва бзикIвагьы ймапI.]

Ezberleyiniz

Ахш иалтцуеит: ашэ, ахырцэы, ахырцэзоа, ахчаг, ахача....

[Ахш йалцIитI: ашвы, хырчIвы, хырчIвдзгIва, хькIы, хызшвахь

ALIŞTIRMALAR

1. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

Ben kaymak ve lor peynirini seviyorum. Cıvcıv çok güzel. Tilki kurnazdır. Sen de kurnazmısın? Hayır ben kurnaz değilim.

2. Diyalogu tamamlayınız

–	[–
– Ари ацкэын Ахра ихьзуп.	[– Ари ачкIвын Ахра йыхьызпI]
–	[–
– Уи даара ацара бзианы ицоит.	[– Ауи дара бзита апхьара дащтапI]
–	[–
– Ауниверситет акны ацара ицоит.	[–Ауниверситет апны дапхьитI]

3. Soruları cevaplandırınız.

- Ахәычқәа ахчат бзиа ирымбазои (ирбома) ?
[- Ахвыцкwa хъкы бзи йыгърымбума (йырбума)?]
- Бара ахаца бзиа ибымбазои ? [- Бара хъкы бзи йыгъбымбума ?]
- Уара ахаца бзиа иубома ? [- Уара хъкы бзи йубума ?]
- Бара ахчат бымфазои ? [- Бара хъкы гъбымфума?]
- Бара ахчат бфома ? [- Бара хъкы бфума?]

4. Anlamli sözcük oluşturunuz

а	а	ч а .. а .. ы ц
а . ы д а	а хә а . а	ы а
а	ы	д
ч	.	а
а	ы	

ачыс	[час]	- yemek
ақкәын	[чк вын]	- erkek çocuk
ацаца	[ч ац а]	- böbrek
ацандар	[псыгъ]	- kavak
ахаца	[хызшвахъ]	- lor peyniri, ekşimik
ахчат	[хъкы]	- kaymak
ахәычы	[хвыц]	- küçük
ачыда	[чыда]	- özellik
ахәаца	[хва]	- solucan
акәчышь	[квч ыс]	- civciv
акәцарақәа	[квч араква]	- civcivler
алцшәа	[алц шва]	- sonuç
ацапшьара	[ч апщара]	- birisini beklemek
абгахәычы	[бага]	- tilki
абгахәычы игызмалуп	[Абага йх айльап]	- tilki kurnazdır.

АУРОК 30 [АДЕРС 30]

Тә [~т в~]	т [т]	ты [т ы]	та [т а]	тәы [~т вы~]	тәа [~т ва~]
Ҥә [~т в~]	ҥ [т]	ҥы [ҥы]	ҥа [ҥа]	ҥәы [~т вы~]	ҥәа [~т ва~]

атәыла [чIвыла]	Адсынтәыла [АпсынчIвыла]	атәа [чва]
атәара [чIвара]	атәым [гIвыма]	атәыюа [чIвгIва]
апстәы [псызхъу]	ацсаатә [пссагIачIвы]	аҭаацәа [тIачва]
арытәа [гIалыхга]	аҭәақәа [кIапIина]	амаҭәа [чгIвыча]

Адсны тәылоуп. Уи шытоуп Амшын Еикәа ахықәан. Адсынтәыла ахтнықалақь иахъзуп Ақәа.

[Апсны чIвылапI. Ауи йыцтапI Амшын КвайчIва атшпыла. АпсынчIвыла агвыкьала ахьызпI Ақьва.]

Ала, ацгәы, ажә, ацә ынатә цстәуп. Ажәцыс, аты, ахәыхә бнатә цсаатәуп.

[Ла, цгвы, жвы, чвы агIвна псызхъупI. ЖвцIы, тIы, хIвыхIв абна пссагIачIвыпI.]

Ezberleyiniz

Акәты ынатә цсаатәуп. [АквтIу агIвна пссагIачIвыпI.]
Ақәасаб бнатә цстәуп. [Абначв абна псызхъупI.]

ALİŞTIRMALAR

1. Türkçeye çeviriniz

- Сахәшьа амаҭәақәа аалхәеит.
[- Сахща чгIвычаквакI йгIалхвгIатI]
- Абнафәы ирацәоуп ацстәкәеи ацсаатәкәеи.
[- Абна апны щардапI апсызхъукви апссагIачIвыкви]
- Ақыҭақны санду ацсаатә рацәаны илымоуп.
[- Акыт апны санду апссагIачIвы щардата йлымапI.]

2. “атәара [чIвара] - oturmak” fiilini çekerek bu fiilden emir cümleleri kurunuz.

3. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz.

- Benim kerpetenim var. Gunda'nın kerpeteni yok.
- Siz elbise satın aldınız mı?
 - Evet, biz elbise satın aldık.

4. Diyalogu tamamlayınız

-?
- Сара Ақәа сынхоит.
-?
- Сара стәыла Адсынтәыла ахъзуп.

5. Soruları cevaplandırınız.

- Утәыла иахъзузеи ?
[УчIвыла йахъызйа?]
- Аңсынтәыла ахтнықалақь иахъзузеи ?
[АпсынчIвыла агвыкъала йахъызйа?]
- Иудыруази қалақьс уаха ?
[Қыалата йудыруайа ауи ахIа?]
- Иудыруази қытас уаха ?
[Кытта йудыруайа ауи ахIа?]

атәыла	[чIвыла]	- ülke
арытәа	[гIалыхга]	- kerpeten
аңсаатә	[пссагIачIвы]	- hayvan- kuş türü (uçucular)
аматәа	[чгIвыча]	- elbise
аңстәы	[псызхъу]	- hayvan -uçmayan
атәа	[чва]	- kuru ot
атәара	[чIвара]	- oturmak
атәаkәа	[kIапIина]	- saman balyası

АУРОК 32 [АДЕРС 32]

е [тш]	е [тш]	еа [тша]	еы [тшы]	аеы [тшы]
е [шI]	е [шI]	еа [шIа]	еы [шы]	аеы [шIа]

аецыс [атшшыс]	аеага [тшага]	аеырпын [цIарпына]
амеыша [мтшаша]	аебыга [тшбыг]	аеырора [тшрыгIвра]
амеы [мшы]	аеар [чкIвынра]	аеада [тшада] аеы [шIа]

Иахъа меышоуп. Амш бзиоуп. Очамчыра аеырора ыкоуп. Хара аеырорахъ хдоит. Хеы аеырораеы июеит. Уи Бзоу ахъзуп. Хаецыс даара иңшзоуп. Уи зынза ихәыңзоуп, шықәсык ахымцзацт.

[УахъчIва мтшышапI. Амш бзипI. Очамчыра атшрыгIвра йаъапI. ХIара атшрыгIвра хIазцитI. ХIтшы атшрыгIвра апны йыгIвитI. Ауи Бзоу ахъызпI. ХIытшшыс дара йпшдзапI. Ауи ужвазын йхвыцдзапI, сквшыкI гыхъымцIстI.]

Сара ашәкә ғыц сймоуп. Уи сан исзаалхәеит. Сара ашәкәы апхъара бзиа избоит.

[Сара апхъага шыц симапI. Ауи сан йсзылхвгIатI. Сара апхъага апхъара бзи йызбитI.]

- Гәында, ашәкә ҫыц баҫхьама ?	[- Гвында, апхьага шыц бапхьама?]
- Мап, самыпхьацт.	[- Мамо, сҫампхьасті.]
- Избан ?	[- Йауа?]
- Исымазам.	[- Йыгысымам.]
- Ишҫабымам!	[- Йшпабымам!]

* * *

Сабду аҫырпын имоуп. Уи аҫырпын аирхәоит. Сара сазызырыюуеит. Аҫырпын абжы хаауп. Уи сара бзиа избоит.

[Сабаду цларпына йымапі. Ауи цларпына даситі. Сара саздыргівиті. Ацларпына абжы хьаглапі. Ауи сара бзи йызбиті.

-Уара аҫырпын архәашьа удыруама? [-Уара цларпына асца удырума?]
- Ааи, бзианы издыруеит. [- Цта, бзита йыздыриті.]

Ezberleyiniz

Иаба ?	акласс аҫы	ашҫаҫы	ашкол аҫы	абахчаҫы
[Йаба?	акласс апыны	аштапыны	апхьартапыны	ауатрапыны]

ALİŞTIRMALAR

1. Verilen filleri emir kiplerine dönüştürerek çekiniz

Örnek: апхьара > уапхьа, шәапхьа [уапхьа > шәапхьа]
агара, ахәара, ацара, афара. [гара, хівара, цара, фара]

2. Örnekleri sıralayınız

Аҫсаатәкәа : ардәына, ,

[АпссаагIацIвыква: лахIваквайчIва, ,

Аҫстәкәа : аҫы, , [Апсызхьуква: тшы, ,

Ашәыр : ахә, , [Ашвыр: хIа, ,

3. Boşluklara uygun ekleri yazınız

Ачкәынцәа ашҫа ампыл иасуеит. [АчкIвынчва ашҫа топ йаситі.]

Ацаюцәа акласс итәоуп. [АпхьагIвчва акласс йчIвапI.]

Азҫабцәа абахча игылоуп. [АхIвссачва ауатра йгылапI.]

4. Abhazca/Abazaca'ya çeviriniz

okulda, köyde, şehirde, avluda, bahçede, Sohum'da, Abhazya'da.

5. Soruları cevaplandırınız

Дабанхои уабду ?

[Дабабзазауа уабаду?]

Уабацои иахьа ?

[Уабацауа уахьчIва?]

Дабацои уашьа ?

[Дабацауа уаща?]

Дабацои уаб ?

[Дабацауа уаба?]

аеы	[тшы]	- at
аецыс	[тшшыс]	- tay
аеыра	[тшыра]	- At yarışı
аеага	[тшага]	- çapa
амеыша	[мтшаша]	- pazar
аеада	[тшада]	- eşek
аеыц	[шыц]	- yeni
амеы	[мшы]	- odun
аеырпын	[царпына]	- kaval
аеар	[чывынра]	- gençlik
аеы	[шы]	- yüz, surat
шықәсык ахыцуеит	[сқышык ахыцит]	- bir yaşındadır.

АУРОК 33 [АДЕРС 33]

Ц [Дж]
Ць [Джь]

ца [джа]
цаь [джья]

цы [джы]
цыь [джьи]

ацыш [джыш]
ацъма [джъма]
ацыкәреи [нартыхв]
ацыымшь [джымса]
ацыымшьы [sarımsak]

ацыр [джыр]
ахцыц [кды]
ацъар [джъуар]
ацъашъахәы [harika]
ақыцыма [квыджъма]

ацъ [джъчы]
ацъныш [шайтан]
аценцъыр [хышв]
ацъыка [джъкла]

Ацыш утратыхуп. Ацыымшьы утратыхуп. Санду ацыши ацыымшьи лалцеит. Урт даара ихәартоуп (хәартара рылоуп). Ацъма џнатә цстәуп. Ақыцъма бнатә цстәуп. Ақыцъма ацсы цәгьоуп, есқынгы афатә иашьтоуп.

[Аджыш уатратыхп. Аджьымщы уатралыцп. Санду джыши джьымщи лалцлат. Ауат даара ихъвартап. Аджьма агвна псызхъуп. Аквыджъма бна псызхъуп. Аквыджъма псычвгъап, йанакывызлакгы фачы ацтап.]

- Кама, банду ацыш лалцама ? [- Кама, банду джыш лалцлама?]
- Ааи, илалцеит. [- Цта, йлалцлат.]
- Ианба ? [- Йанба?]
- Амеышаены (амеышазы). [- Мтшашатшын.]

ALIŞTIRMALAR

1. Abhaz/Abazaca'ya çeviriniz

- Sarımsak yararlı mıdır?
- Evet, sarımsak gayet yararlıdır.
- Sen sarımsak ektin mi?
- Evet, ben sarımsak ekdim.
- Sen nerede sarımsak ektin?
- Tarlada.

2. Türkçe'ye çeviriniz

Аҕыши аҕымшыи утратыхкәоуп.
[Джыши джымщи уатралыцлп.]

Аҕьма, ажә, ала, ацгәы - ҕнатә цстәкәоуп.
[Джьма, жвы, ла, цгвы агвна псызхьуп.]

Ақәыцмиа, ақәасаб, абҕаб - бнатә цстәкәоуп.
[Квыджьма, бначв, бнаджьма бна псызхьуп.]

Ақәыцыма аҕсы цәгьоуп.
[Аквыджьма псычвгьап.]

3. Diyalogu tamamlayınız

– Иахьа амш бзиоума ?	[– УахьчIва амш бзийума?]
–	[–]
– Баҭал, уней, аҕенцьыр аарты!	[– Батал, уней, ахьышв гIатIы !]
–	[–]

4. Boşluklara uygun birer sözcük yazınız

Ҷашта тагылоуп. Санду лалцеит.
Ақәыцыма илоуп. Ҷуада амоуп.

[ҶIашта тагылапI. Санду лалцIатI.
Аквыджьма йлапI. ҶIпещ амапI.]

5. Harfleri verilen sözcükleri bulunuz

а х ы	ы а	ы джь	т р а
т р у	цъ а	м кв	цI ы л
т а	қә м	а	а у

аҕыш	[джыш]	- sarmısak
ахҕыҕ	[кды]	- kütük
аутратых	[уатралыц]	- sebze
илалцеит	[йлалцлат]	- ekti
аҕьма	[джьма]	- keçi
аҕь	[джьчы]	- meşe
аҕьыҕьма	[квыджьма]	- kurt
аҕьықәрей	[нартыхв]	- mısır
аҕенҕьыр	[хьышв]	- pencere
аҕьашьахәы	[джьащахьва]	- harika ; ilginç
аҕьымшьы	[джьымщы]	- soğan
аҕьымшь	[джьымса]	- kaş
аҕьыка	[джькла]	- tuz
аҕьныш	[шайтан]	- şeytan
Аҕсы цәҕьоуп	[Псычвҕап]	- aç gözlüdür
Ескьынаҕь афатә иашьтоуп [Йанаклвызлаклгы фачлвы йаштап].		
- Her zaman yiyecek peşindedir.		

АУРОК 34 [АДЕРС 34]

З [Дз] за [дза] зы [дзы] азы [дзы] азаз [дзадзы]
 Зә [Джв] зәа [джва] зәы [джвы] азәы [заджвы] азәазәа [джвджва]

азәзәара [джвджвара] азәазәа [джвджва] даәазәы [датшазаджвы]

Иахьа мөышоуп. Кама дызәзәоит. Уи аоны дыкоуп. Уи лымаҕәақәа
 лызәзәоит. Урт амраҕы илырбеит. Нас илуанҕеит.

[Уахьчлва мтшашап. Клама дыджвджвит. Ауй атыдз дыглвнап. Ауй
 лчглычаква йылджвджвит. Ауат амарашлархарала йчвылцлат.
 Ацлхьван айту аквылцлат.]

- Бара икабцозеи ?	[- Бара йыбчпауайа?]
- Сара сызәзәоит.	[- Сара сыджвджвит.]
- Бахәшьа икалцозеи ?	[- Бахща йылчапауайа?]
- Сахәшьа дуанҕоит.	[- Сахща айту аквылцлит.]

аҕыш	[джыш]	- sarmısak
ахҕыҕ	[кды]	- kütük
аутратых	[уатралыц]	- sebze
илалцеит	[йлалцлат]	- ekti
аҕьма	[джьма]	- keçi
аҕь	[джьчлвы]	- meşe
аҕьыҕьма	[квыджьма]	- kurt
аҕьықәрей	[нартыхв]	- mısır
аҕенцъыр	[хъышв]	- pencere
аҕьашьахәы	[джьащахъва]	- harika ; ilginç
аҕьымшыы	[джьымщы]	- soğan
аҕьымшь	[джьымса]	- kaş
аҕьыка	[джькла]	- tuz
аҕьныш	[шайтан]	- şeytan
Аҕсы цәҕьоуп	[Псычвҕап]	- aç gözlüdür
Ескынаҕь афатә иашьтоуп [Йанаклвызлакльги фачлвы йацтап].		
- Her zaman yiyecek peşindedir.		

АУРОК 34 [АДЕРС 34]

З [Дз] за [дза] зы [дзы] азы [дзы] азаз [дзадзы]
 Зә [Джв] зәа [джва] зәы [джвы] азәы [заджвы] азәазәа [джвджва]

азәзәара [джвджвара] азәазәа [джвджва] даәазәы [датшазаджвы]

Иахьа меышоуп. Кама дызәзәоит. Уи аоны дыкоуп. Уи лымаҕәақәа
 лызәзәоит. Урт амраҕы илырбеит. Нас илуанҕеит.

[Уахьчлва мтшашап. Клама дыджвджвит. Ауй атыдз дыгльвнап. Ауй
 лчгльвычаква йылджвджвит. Ауат амарашлархарала йчвылцлат.
 Ацыхъван айту аквылцлат.]

- Бара икабцозеи ?	[- Бара йыбчпауайа?]
- Сара сызәзәоит.	[- Сара сыджвджвит.]
- Бахәшьа икалцозеи ?	[- Бахща йылчапауайа?]
- Сахәшьа дуанҕоит.	[- Сахща айту аквылцлит.]

ALIŞTIRMALAR

1. Diyalogu Türkçe'ye çeviriniz

– Кама икалцозеи ?	[– Kлама йылчпауайа?]
– Кама дызәзәоит, дуантоит. аквылцити.]	[– Kлама дыджвджвити, айту]
– Уаха икалцозеи Кама ?	[– Ауй ахла йылчпауайа Kлама?]
– Ауй дапхьоит, дыюуеит.	[–Ауй дапхьити, дгивити.]

2. Abhaz/Abazaca'ya çeviriniz

- Senin annen şimdi ne yapıyor?
- Annem çamaşır yıkıyor.
- Kızkardeşin evde ne yapıyor?
- Kızkardeşim evde anneme yardım ediyor.

3. Sayarak tekrarlayınız

акы	[закы]	- 1	азәы	[заджвы]	- 1 kişi	1- ык	[1-гвык]
уба	[губа]	- 2	уыцба	[гвыджь]	- 2 kişi	2- ык	[2-гвык]
хпа	[хпа]	- 3	хык	[хгвы]	- 3 kişi	3- ык	[3-гвык]
пшьба	[пхба]	- 4	пшыык	[пцгвы]	- 4 kişi	4- ык	[4-гвык]
хәба	[хвба]	- 5	хәык	[хвгвы]	- 5 kişi	5- ык	[5-гвык]
фба	[цба]	- 6	фык	[цгвы]	- 6 kişi	6- ык	[6-гвык]
быжьба	[быжьба]	- 7	быжыык	[быжыгвы]	- 7 kişi	7- ык	[7-гвык]
ааба	[лаба]	- 8	ааык	[лагвы]	- 8 kişi	8- ык	[8-гвык]
жәба	[жвба]	- 9	жәык	[жвгвы]	- 9 kişi	9- ык	[9-гвык]
жәаба	[жваба]	- 10	жәаык	[жвагвы]	- 10 kişi	10- ык	[10-гвык]

азәы	[заджвы]	- bir kişi
даәазәы	[датшазаджвы]	- başka biri
азәазәа	[заджвызаджв]	- birer birer (kişi)
азәзәара	[джвджвара]	- yıkamak
азаз	[дзадзы]	- biz, çuvaldız

